

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasútiak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 307.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József tőbbszög-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Szerda, május 3.

Visszavert olasz
támadások.

Budapest, május 2. (Hivatalos.)

A főhadiszállás jelenti:

Orosz- és délkeleti hadszíntér:

Nincs újabb esemény.

Olasz-hadszíntér:

Az Adamellő szakaszon folyt harcokban nyolcvanhét alpinit fogtunk el. A Dolomitokban az olaszok ma reggel megtámadták a Croda del Anevna-an és a Ruffredon levő állásainkat. Mindkettőt visszavertük. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Bölcke tizenötödik
repülőgépe.

Berlin, május 2. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Loostól délre május elsejére virradó éjjel erősebb német tiszti járőr váratlanul benyomult az angolok árkába. Aki az ott lévők közül menekülni nem tudott, elesett. A Maas területén a tüzérségi harc erősödött. Mig a gyalogság tevékenysége a folyó bal oldalán, Avocourtól északkeletre előretolt őrsök kézigránát harcára szorított, addig Douanmont erődétől délre és a Caillette erdőben a franciák egy támadását csapatainak este több órai közelharcban visszaverték. Állásainkat kivétel nélkül megtartottuk. Mint utólag jelentették, április harmincadikán Chaume erőd felett (Verdun városától nyugatra) és a thiervillei erdő felett (Verdunól délnyugatra) légi harcban egy-egy francia repülőgép lezuhant. Bölcke főhadnagy tegnap Poivre hegygerince felett a tizenötödik, Althaus báró főhadnagy pedig a St.-Michel erődötől északra az ötödik ellenséges repülőgépet lőtte le.

Keleti és Balkán hadszíntér:

Lényeges esemény nem történt. Legfőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Légi harcok Keleten.

Berlin, május 2. (Hivatalos.) A Wolff-ügynökség jelenti:

Május elsején a Moonsimdon levő és a pernai katonai építményeket

egy tengerészeti léghajó jó eredményel megtámadta. A léghajó sértetlenül tért vissza. Ezzel egyidejűleg egyik vízi repülőgép rajunk bombákat dobott az Osei szigeten levő pappenholmi katonai építményekre és repülő állomásra és baj nélkül vissza tért. Jó eredményt észleltünk. Egy

ellenséges repülőgépraft ugyanaz nap a Windauban levő tengerészeti telepeink ellen irányítottak. Ezt azonban védő tüzelésünk arra kényszerítette, hogy minden eredmény nélkül vissza forduljon. A tengerészeti vezérkar főnöke. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A távollevőkhöz.

Arad, május 2.

A haza, mélyen tisztelt távollevők, nem egy szegény rokon, akinek egyszer odavágunk néhány bankjegyet, hogy azután az egész életre elintézzük vele a dolgunkat. Ha valami rokoni viszony van a haza és a hadikölcsönjegyzéstől eddig távollevő polgari között, akkor ez egészen másféle: a haza az, amely nekik mindent adott: bő termést, magas árakat, kitűnő konjunkturákat, sona meg nem ólt kereseti lehetőséget, hadi szállításokat, élelmiszerüzleteket. Most a haza nem kéri vissza ezt. Mindennek csak egyrészt kéri kölcsönképen és utána olyan gavalléros kamatot fizet, aminő a családi kölcsönöknél eddig ismeretlen volt. Azóta, hogy önök az első, a második, a harmadik hadikölcsönből, vagy esetleg mindenikből, valamennyit, vagy éppen tekintélyes összeget jegyeztek: nem aliótt meg a néboru és nem dugultak be a néborus keresetek. Nincs joga tehát senkinek se mások, se pedig önmaga előtt azt mondani: én már jegyeztem egyszer, vagy jegyeztem háromszor, most már fölszabadultnak érzem magam a kötelesség alól, hogy újból jegyezzek. A ki könnyen alkuszik meg a lelkiismeretével, az már az első hadikölcsönnél is tartalmatlan erre a fölszabadulásra ürügyet; aki komolyan számol a kötelességével, az nem próbál alkudozni.

Azt még kevésbé illik hangosan mondani, hogy ma más üzletnél nagy befektetéssel jobban lehet a pénzt megtorgatni. A mindennapos kenyértől nem kéri el a haza a pénzt hadikölcsönre, — bár az utolsó hadikölcsönnél a kisjegyzők nagy száma arra mutatott, hogy a legtöbben azok voltak a hadikölcsön-jegyzők között, akik a mindennapos kenyér mellől takarították meg az ötven, vagy száz koronás jegyzéshez szükséges pénzeszköket. Akik olyan nagyon szeretik a pénzt forgatni, azok már két év óta forgathatják és azok az egyébként jogosult haszon-étvagyat

redukálhatják annyira, hogy a megkeresett nyereség, vagy a vagyon egy részét hadikölcsönbe tektetve, az után csak hat százalékot keresnek, — az árfolyam-nyereséget nem számítva.

Hát önnel vitázzunk, — aki azt mondja, hogy mégis csak szebb dolog a pénzt földben, vagy házban látni, mint papírban? Az a papír a magyar állam adóslevele, amelyre biztosítékot nyújt az államnak minden földje, birtoka, értéke, jövedelme, tehát az a jövedelem is, amelyet az állam az ön földje, háza, keresete után kap; lehet-e tehát biztosabb befektetés, jobban fedezett tulajdon, mint az, amit a hadikölcsön-kötvények jelentenek?

A vitakozás még csak könnyű azzal, aki mentegeti magát és vitába áll velünk. De mennyien vannak még Önök, akik szóba se állanak velünk, hallgatag előkelőséggel és elegáns nyugalommal mennek el a hadikölcsön-jegyző-irodák előtt, mintha tudomást se vennének arról, hogy az egész nemzetet hívó, anyagi erejére számító hadikölcsön-jegyzés tolyik! Uraim, a haza csakugyan nem foghatja meg önöket a kabátjuk szárnyánál, sőt még csak a nevükön is bajosan szólíthatja, hogy jöjjenek a hadikölcsön-jegyzéshez, hisz önök között vannak, akik leginkább és a legtöbbet jegyezhetnének! De nem tartanak attól, ha egyszer vége lesz a háborúnak és számot kell önmaguk, vagy gyerekeik és unokáik előtt adni arról, hogy mit adtak a háborúhoz, hogy akkor azt kell felelnök: „katoná nem voltam, hadikölcsönt nem jegyeztem, — én csak kerestem a háborun...”

Nincs több póznak helye, tisztelt távollevők. Egyetlen egy jogos mentességük lehet arra, hogy még eddig nem tudjuk és nem tudják önök se magukat a hadikölcsön-jegyzők között. Az, hogy eddig ráérték. Valóban, ráérték és ráérnek május 5-ig és május 23-ig. Ez a negyedik hadikölcsönnek két aláírási határideje.

Hisszük és a haza nevében elvárjuk, hogy eddig a két terminusig az összes távollévők megtisztelik a hadikölcsön aláíró asztalait becses megjelenésükkel: első sorban azok, akik az első három hadikölcsönnél még nem jegyeztek, azután azok, a kik jegyeztek, de még mindig módjukban áll jegyezni; a haszonra vágyók és a félősek, az előkelő emberek és a kis tőkésék. Adjon egymásnak találkoztó ottan az ősi vagyon és az ifjú gazdagság; a föld, a gyár, a pénz tőke, a vállalkozás, az üzlet, a műhely embereinek minden rétege. A negyedik hadikölcsönnek is sikerülni kell és ez sikerülni fog; nehogy ezzel a sikerrel azok dicsekedjenek, a kiknek semmi részük nem volt benne!

Jegyzések a negyedik hadikölcsönre.

(A nagy tusa.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 2.

Izáló és forró a levegő, nemcsak a küzdő felek között, de izgatott nem egy semleges állam is. Lehet, hogy talán egy új ellenséget is kapunk. Egygyel több vagy kevesebb, az ma már nem számít. Mi is harcoljuk azt a nagy tusát, amelyet a mesebeli lovag folytatott mindenki ellen, s utnak indulva leverte az összes ellenségeit, hogy azután magának békét teremtsen.

A békéért küzdünk mindnyájan, melyet csak ma tudunk értékelni, midőn látjuk, hogy mit jelent a háború. Ez fogja különben megpublitani ellenségeinket is, akik szintén végigszenvedik ezt a rettenő kálváriát, de sokkal súlyosabban szenvedik végig, mert legyőzötteként fognak kikerülni ebből a nagy tusából. Ma nincs oly sok vér, s nincs oly sok pénz, melyet fel ne kellene áldoznunk azért, hogy a jövőben ne csak magunknak, hanem utódainknak is biztosítsuk a megbecsülhetetlen békét.

De az ország meg is mosdult és érsz ennek a nagy tusának jelentőségét és ma már szinte szükségességét, ezivel tudni, hogy le rója köteleességét a haza iránt. Eddig is azon eredmények, melyek már tudomásunkra jutottak, bizonyítéka lankadatlan erőnknek s hazafias lelkesedésünknek. Ne is csüggedjünk! Ne fásuljunk el, mert igen kell vigyáznunk arra, hogy kicsinyes dolgok miatt ne tegyük kockára az eddigi nagy küzdelmekkel kiharcolt fényes eredményeket.

Nemcsak a gazdagoknak, de a kisembereknek is köteleességük tehetségükhöz mérten a jegyzés előmozdítása, ne gondolják azt, hogy azzal a csekély összeggel, melyet módjukban áll jegyezni, nem segítenek az ügyön, mert hiszen a lavina sem mindjárt egy hatalmas tömeg, hanem kicsiben kezdődve, mind gyorsabban hömpölyög le, mindig nagyobb és nagyobb tömegeket ragadva magához, erejével emberteletti pusztításokat tud végezni, éppígy a kicsi jegyzések százazerekké, milliókká, sőt milliárdokká válnak, meghazudtolva az egyéni csekélységüket. Amint a hőtömeg ereje pusztító, s kiszámíthatatlan erősségű, éppígy a kisemberek kis tőkéje együttvéve emberteletti erőt tudnak a nemzetnek kölcsönözni.

Aradon ma a következő jegyzések történtek a negyedik hadikölcsönre:

Az Aradmegyei Takarékpénztárnál: Baross Ferenc dr. főispán 10.000 korona, Fischer Elis 20.000 korona, Ternován Aron 30.000 korona, Makádi Miklós 15.000 korona, Argyplán Miklós 12.000 korona, Klein Sándor 4000 korona, Weigl Adolf és társa 5000 korona, Avattiy Ferenc 5000 korona, Ternován Zsiva 10.000 korona, özv. Mikó Józsefné 16.000 korona, Arvai Máttyás 16.000 korona, id. Kovácsovits Pál 12.000 korona, Tuczán Jóca 5000 korona, Weil Izó dr. 10.000. Összes jegyzés a mai napig 2.560.000 korona.

Az Aradi Első Takarékpénztárnál: Steiner Jakabné 15.000 korona, Embey Istvan 10.000 korona, Dobiaschi József 10.000 korona, Schünichen Vilma 8000 korona, Majunke Egon 5000 korona, Majunke Margit 5000 korona, Kohn Laura 5000 korona, Bächler Morné 2000 korona, Duchan Ottó 2000 korona, Kniss Pálné 2000 korona, Bogdánffy Gyula alap 1000 korona, Hohenzinner Józsefné 700 korona, Fehér-Fényes alap 500 korona, Hanthó Gyula alap 200 korona, Meglies Lajos 100 korona, összesen 66.500 korona. Az eddigi összes jegyzés: 1.463.100 korona.

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztárnál ma, 230.900 koronát jegyeztek. Az összes eddigi jegyzés 1.338.450 korona.

Az Aradi Ipar- és Népbanknál a mai napon az alábbi jegyzések történtek: H. L. 25.000 korona, Dobiaschi József 10.000 korona, Waszits György 4000 korona, Weisz Armin dr. Budapest 2600 korona. Összes eddigi jegyzés 598.100 korona.

Az Aradi Központi Takarékpénztárnál a mai napon 68.400 koronát jegyeztek a hadikölcsönből. Az intézet saját jegyzése ebből 50.000 korona és Szántay Lajos jegyzése pedig 10000 korona volt. Az eddigi jegyzések 473.750 koronát tesznek ki.

A Polgári Takarékpénztárnál az eddigi összes jegyzés 340.000 korona. Mai nagyobb jegyzések: Aradi Kossuth asztaltársaság „Vas vites” 1000 korona, Krampei Maria 5000 korona, Aradi kir. főgimnázium „Onképzőkör” 500 korona, Aradi kir. főgimnázium sajtóalapítvány 800 korona, Bereczky János 600 korona, Jacobi Gyula 15.000 korona, Winkler József 10.000 korona, Keresztes Gyula dr. 5000 korona, Horvath Erzsé 500 korona, Szei Ernő 15.000 korona, Kóna Karolin 5000 korona, Senwariz Albertné 2000 korona, Lasekusz László dr. 10.000 korona.

Az Aradi Általános Takarékpénztár Részvénytársaság saját számlájára 50.000 koronát jegyzett. Emelkül az intézetnél ma a következő jegyzések történtek: Böhm Géza 20.000 koronát, Aradi Kereskedők Takarékes Hiteleszövetkezete tisztviselői segélyalapja 20.000 korona, Brasch Aladár dr. 10.000 korona, B. A. 8000 kor., Geller I. 2000 korona, Bauer Keresika 500 korona, egyéb jegyzések 6000 korona, összes eddigi jegyzések 241.600 korona.

Az Aradi Közgazdasági Banknál ma Schafner Testvérek 5000 koronát jegyeztek és kisebb jegyzésekből 12.500 korona folyt be. Eddig 152.500 korona a jegyzések végsőösszege.

A „Victoria” Takarékes és Hiteleszövetés eddigi hadikölcsön jegyzése 70.350 korona.

Harctéren levő katonáknak

a legkedvesebb és legalkalmasabb ajándék egy hazulról érkező hírlap. Az „ARADI KÖZLÖNY”-t a táborba minden aradi katona olvassa

Itália gazdasági helyzete megrendült.

(Elmaradt száz milliók. — Az olasz kereskedelem veszteségei.)

Távirat tudósítás.

Bukarest, május 2.

A „Moldova” írja vezető helyen: Az olasz frontról érkező jelentések hónapok óta változatlanok. Nincs előhaladás, csak az emberélet és hadianyag megy oél nélkül veszendőbe. Bármennyire is védekeznek a terep leküzdhetetlen nehézségeivel és a számtalan akadályllyal, még sem tehető fel, hogy az olasz vezérkar ne számított volna már eleve ezen nehézségekkel és hogy el ne lett volna készülve az olasz hadsereg esetleges vereségére is. Olaszország ezek ellenére belebocsátkozott a háborúba, amely katonai eredménytelensége mellett — ami nagyon veszélyes — az ország gazdasági életét is megrázkódtatta.

A „L'italia” című lap szerint Olaszország ipari nyersanyagszükségletének 80, — félígkés áruszükségletének 50 százalékát szerezte be Németország és Ausztria-Magyarországból. A monarchiának külföldi hadüzenet és a Németországgal fennálló viszonyok megzakítása óta ezen áruk behozatala teljesen megakadt, annyira, hogy sok olasz ipari üzem kénytelen volt megállni. Hogy ezen üzemek most már ismét megindulhassanak, Olaszország kénytelen lesz a talán örökre elvesztett beszerzési források helyére kedvezőtlenebb feltételek között új piacokat igénybe venni.

Emellett tekintetbe kell venni, hogy Olaszország évente körülbelül 515 millió értékű árut szállított a központi hatalmaknak. Ez a kivitel érzékenyen csökkent és hogy ha ez az állapot meg sokáig tart, úgy olasz nemzeti veszedelmévé válna, amely a nyersanyag beszerzésének kérdésénél is nagyobb mértékű. Eme gazdasági válság következménye, hogy Olaszország mindinkább Anglia befolyása alá kerül, mintal — amint Giolitti mondja — az ország függetlensége is kockán forog.

Hogyan a négyesszövetség győzde, — ami majdnem teljesen ki van zárva — úgy Olaszország befolyása nagyon esőkkenne, mert a Földközi tengeren Anglia és Oroszország uralkodnak, az Adriai pedig Szerbiának lenne kiszolgáltatva. Ny körülmények között Olaszország politikai és gazdasági tekintetben ki lenne szolgáltatva Angliának és olyan helyzetbe jutna, mint Románia Oroszország győzelme esetén.

Salandra és Sonnino országa tehát oly helyzetbe került, hogy szövetségi vereségét kell kívánnia, mert győzelmük esetén örökre Angliához lenne láncolva. Az olasz kormány politikája tehát hovatovább oly politikai kaland színezetűt ölti fel, amely Olaszországot biztonságossággal romlásba viszi.

Románia számára oly tanulság Olaszország esete, mely meg fogja óvni egy hasonló politikai kalandba való bocsátkozástól.

Olaszország és a mi helyzetünk is azt követeli, hogy ne álljunk a négyesszövetség oldalára és ne alázzuk meg az országot ok nélküli.

Montenegrói miniszterelnök - válság. Párisból táviratozzák: Az Havas ügynökség jelenti: A Petit Párisiennek jelenti Bordeauxból, hogy Muskovic Lázár montenegrói miniszterelnök bonyújtotta lemondását. Radovic római montenegrói ügyvivőt sürgősen Bordeauxba hívták.

Megvédi királyát a görög hadsereg.

(Görög tisztok gyűlése az entente ellen. — A Venizelosz-párt kudarc.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, május 2.

Páris. A Temps írja: Az atheni tisztok a spontán nemzeti megnyilatkozás következtében gyűlést tartott, hogy tanácskozzék az entente által teremtett helyzet következtében szükségessé váló ellenintézkedésekről. Nyilatkozatot tettek közé, amelyben biztosították a királyt arról, hogy elvannak szánva védelmére s nem fognak visszariadni a legveszesebb menő intézkedésektől sem azok ellen, akik a trón és trón ellen összeesküdtek. Nem riadnak vissza sem külső, sem belső ellenségtől. A Hestia szerint a hadügyminiszter figyelmeztette a tisztokat, kerüjék a látszatot, mintha külpolitikai kérdésbe akarnának beavatkozni.

Berlin. A Wolff-ügynökség magántudósítója jelenti Athenből: A Venizelosz-pártiak parlamenti gyűlése megkezdődött, mert várakozás van a sor, amely Venizelos híveit

ellen irányult. Minthogy a négyes-szövetség Északkelet részére szánt kukorica mennyiséget Korfuban lefoglalta, Északkeletben éhínség uralkodik. Az éhségtől számosan meghaltak. A lakosság felháborodása a négyes szövetség embertelen eljárása miatt óriási.

Athén. A Nea Hellas című lap igazgatóit, miután Németország ellen izgatva az államra nézve káros hamis híreket terjesztettek, letartóztatták és vád alá helyezték.

Szótia. Naum szótiai görög követ ma megjelent Radoszlavov miniszterelnökkel, hogy a görög kormány sajnálkozását tejeze ki az atheni bolgar követség ellen intézett merénylet felett. Radoszlavov miniszterelnök kijelentette, hogy a bolgar kormány nem kételkedik Görögország lojalitásában s reméli, hogy a tetteseket sikerül majd kézrekeríteni.

Berlin. A Vossische Zeitung atheni híre szerint Görögország a mai napig harvanhárom tiltakozó jegyzéket intézett az ententes politikai és katonai sérelmek miatt. Volt egy nap, amikor hat tiltakozást jelentett be.

LEGÚJABB.

Ejjei 2 órákor érkezett telefonjelentések.

Rotterdam. A Daily News jelentése szerint az angol kabinet aprilis 29-én öt ellenkező véleményen levő miniszter szavazata ellenében elhatározta, hogy az atheni védőkötélzetiséget Angliában rögtön életbe lépteti.

Zürich. A londoni nagy lapok közleményeikben elismerik az angol közönséget arra, hogy az Irak-hadjáratot teljesen lezárja az angol hadvezetés.

Berlin. A birodalmi gyűlés költészetbizottságának mai ülésén Jagov külügyi államtitkár kijelentette, hogy az amerikai kérdés fontosságára való tekintettel már ma, a bizottság munkájának megkezdésénél tett volna nyilatkozatot, de eddig a döntés még nem történt meg. Kijelentette, hogy mielőtt a kancellár visszatér, a bizottságnak felvilágosítást szándékozik adni.

Köln. A Kölnische Volkszeitung jelenti: A döntés az amerikai jegyzekre adandó válasz dolgában meg nem történt meg és nem is fog olyan gyorsan megtörténni, mint azt sokan gondolják mert a nemet válasz meg nem is fogja meghozni a döntést. A végleges döntés ugyanis Wilson kezében van. A főhadiszálláson az amerikai jegyzekre adandó válasz szövegére vonatkozólag már megegyeztek. A döntés most attól függ, hogy Wilson az új nemet javaslatokat elegendesnek

tartja-e, vagy, hogy minden aron akarja a konfliktust.

Budapest. A Pester Lloydnak jelentik Csernovicból: Tegnap délután öt órákor az orosz-román határ felől egy orosz repülő került a város fölé. Mikor megjelent, agyunk tüz alá vetek és el is találtak. Csak nagynemzen tudott elmenekülni és Toporoutzova lezuhant. A natar fronton kiromben teljes nyugalom uralkodik.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* A leányrabló. (Artista dráma az Urániában.) A legszenzációsabb artistafilmet jelöli ez a cím. Olyan trükk van ebben a képen, amely páratlan a maga nemében, s amelyre csak a legvakmerőbb, a legügyesebb artista mer vállalkozni. Két vitorlás hajó három emeletnyi magasságra árbóca között mintegy 50 méternyi hosszúságban nyit tenger felett, egy szál kifeszített kötélen mentenek meg egy elrablott leányt. Olyan artista mutatvány ez mely izgalmaságában vetekedik a „Haláljokej” hajmeresztő mutatványaival. A darab meséje, berendezése is elsőrangú. Emeli az egész filmet a darab főszereplője: Emilia Bannonnak csodálatos szépsége és nagy művészete, mely annyiszor szerzett műélvezetet a mosi közönségnek. A darab cselekménye a körül forog, hogy a csodás szépségű artista leányt elrabolja egy vakmerő fiatalember és a leány szerelmese szernyi veszély és viszontagság között megmenti kedvesét. — Odette, a címszereplő a világsepp művésznővel: Farneska Bertinivel, legközelebb az Urániában.

* Az uszó vulkán. (Szenzációs új műsor az Apollóban.) Szerdán változatosan és gazdagon összeállított új műsort mutat be az Apolló-

színház. Az új műsor klója „Az uszó vulkán” című grandiózus dráma, amely az idei szezonban bemutatott filmek egyik legszebbike. Anynyira plasztikus fotográfiái vannak, hogy szinte kiemelkednek az alakok a háttérrel. Ezt a plasztikus szépséget különösen a szabadlevegős hátter, a mezezeségben emelő tenger vakító fénye segíti elő. A témáját a halászléletből veszi. Egy halászléány kedvese dühbe elől megment egy ellenséges országból való fiatal embert, mert az egy hajórobbanás alkalmával életét mentette meg. A halászléány szerepében Lily Beck realiztikus s mindemellett finom művészi alakítást nyújt. Az új műsor másik stágere egy rendkívül szellemes bohózat, amelyen porápasan fog kacagni a publikum. Az első előadás 10 órákor kezdődik.

* Kiváló újdonságok Kerpel Károly könyvtárában és zeneműgyűjteményében. 189

Az ál-katonatiszt tippjei.

(Szezhámosok katonaruhában.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, május 2.

A budapesti rendőrség ma letartóztatta Zsoldos Károly jogúaligatót és Momcsak József napszámot, akik katonaruhába öltözve a fővárosban számos sédelgést követtek el, míg a rendőrség detektívjei el nem fogták őket.

Zsoldos Károly katona volt s csak nem régt tart vissza a harctérről, mint tizedes. Ezután tisztelhelyettesi ruhát vett magára s így követte el Budapestben sézhámoságait. Zsoldos ellen feljelentést tett egy tizenöt éves hajóártsaság igazgatójának leánya, Gregovics Jolán, aki pár nap előtt ismerkedett meg az ál-katonatiszttal. Egyikben együtt is vacsorázott vele egy előkelő étteremben s vacsora közben Zsoldos előadta, hogy kitűnő tippjei vannak a másnapi lóversenyre, hogy a tippjeit megtehessek, a leány nyomban odaadta Zsoldosnak ékezeit, aki azonban azokkal a vacsorát tette ki. A leány feljelentésére detektívek mentek ki, akik hamarosan el is fogták az ál-tiszteit.

Közben kiderült, hogy Zsoldos Károly szövetségben volt Momcsak Józseffel, aki többolydában is volt már és ott ismerkedtek meg egymással. Így tartóztatták le Momcsakot, aki-ről megállapították, hogy katona ruhában két mankóval végig tipogott az utcákon, némaánk és süketnek tette magát, végig járta az utcákat és magánosokat és így gyűjtött magának könyvtáradományokat. Ötven-hatvan koronát szedett össze naponként. Kiste után szakotben, monoklival jelent meg mulatóhelyeken és artistanők társaságában költötte el napi keresetét. Desewity Emil gróf néven szerepelt a mulatókban és legutóbb egy fényképésznél is is vétette magát monoklival. A napokban egy műszaki cég üzletében is megjelent mankóival, szomorú arccal alamizsnáért. Az egyik alkalmazzott azonban felismerte, Momcsak mankóit hóna alá csapta és sebesen elutott. A detektívek őt is elfogták. Mindkét sézhámosost mint közveszélyes mankakerülőt a budapesti királyi ügyészségnek szolgáltatották ki.

A spanyol király intervenciója. Budapesti tudósítók telefonnalja: Kopenhága. A spanyol király tavrítalag felkerte az összes hadviselő fejedelmeket, hogy létesítsenek közös akciót, hogy a fronton a két tűzvonal közt lévő sebesülteket kinjajktól megszabadíthassák és ápolás alá vehessék.

Fél Írország lángban áll.

(Csak Dublin és környéke nyugodt. — Asszonyok és gyermekek harcolnak az ír szabadságért.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, május 2.

Rotterdam. Londoni lapok jelentik, hogy Írországban, Kilarney-ben véres mézarásiások folytak le. A zavargások általában még mindig kiterjednek az ország fele részére.

Kopenhága. Írországból tolyton érkeznek hírek harcokról, tüntetésekről, tüzekről, csapatok partraszállításáról, ágyuk érkezéséről, tüstombakkal való támadásokról. Asszonyok és sérületlen gyerekek is részt vesznek a harcokban. A tüzoltóságok már nem bírnak az egyre kitérő tüzekkel.

London. A Reuter-ügynökség jelentti: Hivatalos jelentés szerint valamennyi dublini lázadó-vezér megadta magát.

London. (Hivatalos.) Dublin most már teljesen nyugodt. Az egyes körletekben a felkelők megadják magukat a kiküldött csapatoknak. A Dublinban letartóztatottak közül tegnap 489 embert Angliába vittek. Enniscorthyban a felkelők teljén letartották, hogy vezetőiket és fegyverüket kiszolgáltatják, ha valamennyien szabadon hazatérhetnek. Közölték velük, hogy feltétlen megadást követelnek, mire csoportonként kezdtek meghódolni. Cork, Kerry, Limerik és Clare grótságokban általában nyugalom van.

Kopenhága. Egy szemtanú írja Dublinból, hogy a város valóságos csatateret képez. A tereken és az utcákon szabályos lövészárkok vannak, fedezékekben tábori ágyuk és gépfegyverek vannak elhelyezve, a háztetokről bombákat dobnak le és a csapatok hurrá-kiallással roharnak a forradalmárok ellen. Időnkint lovasszervezetek tisztogatják az utcát a lakosságtól, a mely kétségbeesetten védekezik. Írlandból érkező hírek szerint pénteken és szombaton tolytonosan új angol csapatok szállottak partra.

Bern. A „Secolo” jelentti Londonból, hogy a sok elhatározatlan kérdés között egyike a legérdekesebbeknek az a lappangó válság, mely Lloyd George állását fenyegeti. A liberális „Daily News” utolsó számában heves támadást intéz Lloyd George ellen a igen éles hangon kritizálja a kincstári kancellár állásfoglalását. A lap szerint eddig az egész liberális és radikális közvélemény támogatta Lloyd George-ot, aki a háború alatt nagy szolgálatokat tett az országnak, de most már nem lehet elhallgatni, hogy Lloyd George az, aki az utóbbi hónapokban személyes okokból kíméletlenül támadtatta a különböző politikai csoportokkal Asquith-ot és az egész kormányt. Az utolsó nagy kizsákmányozást Lloyd George politikája okozta. Ha a kincstári kancellár azt akarja, hogy az ország válasszon közte és Asquith között, úgy a nagy közönség elé éppen olyan tisztán kell odaálltania személyét, mint amilyen világosan Asquithét látja a közvélemény. A „Manchester Guardian”, mely a radikális párt legtekintélyesebb organuma, ugyanilyen hangon ír, amiből a „Secolo” arra következtet, hogy Lloyd George csillaga hanyatlóban van és valószínűleg

az egész politikai helyzet Angliában nagy változásra megy keresztül.

London. A Reuter-ügynökség jelentti: A brit munkások nemzeti ligája manifesztumban szólítja fel a nemzetet, hogy mivel több legénységre van szükség, mindenki teljes energiáját vesse latba a közös erő kifejtéséhez. A felhívást a parlamenti munkáspárt hat tagja is aláírta.

London. A Daily News írja: A kabinet végét jelentené, ha a munkáspárthoz tartozó miniszterek kilépnének. Ha bennmaradnának a kabinetben, akkor a kormány abban a helyzetben lehetne, hogy új választásokat rendelhet el.

Berlin. Az Irish Times drámai részleteket közöl a felkelés utolsó óráiról: Vasnap este ötszáz Sin Fein, mint fogoly nagyta el a posta-épületet. A felkelők rettenetesen néztek ki. Csak néhányon lenetett felismerni az uniformist, amelyek mondhatni, leégtek róluk. Vasnap este vezetőjük, Pearce egyedül elment a kormány katonáinak táborába és minden feltétel nélkül megadta magát. Vasnap este a posta épületére feltűzték a tenér lobogót és ezután egymásután jöttek elő a felkelők. A lapok becslései szerint a Sin Feinok körülbelül tizenkétezeren voltak. Az amerikai írek között az angolellenes mozgalom az utóbbi napokban nagy méreteket öltött.

Haga. A Lokalanzeigernek jelentti Hagából: Számos oláiról arról értesülnek, hogy Sir Rogert Cassement, mint Sin Fein vezert és nem mint házaárulót fogják felelősségre vonni, mert éppen az esetben semmi sem mentene meg a halálos ítéleltől, azt pedig nem akarják, hogy mint az ír mozgalom vertanuját emlegetésnek nevet. Sokan azt tartják, hogy legokosabb volna, ha gyengeelméjűnek deklarálnak.

TORVENYKEZES.

§ **Ivánka és a mentelmi jog.** Budapesti tudósítók telefonálják: Pozsonyból jelentik: Ivánka Imre letartóztatása dolgában a pozsonyi királyi törvényszék főtárgyalása ma határozatot hozott. A bíróság mérlegelés tárgya tette, hogy a letartóztatással nem sérti e Ivánka mentelmi jogát. A bíróságnak az a véleménye, hogy Ivánka a mai háborús viszonyok között az ország jogrendjét a legsúlyosabban tenyegető bűncselekménnyel van terhelve, úgy, hogy a bíróság az előzetes letartóztatását nem látja a mentelmi jog megsértésének. A bíróság végzése meg nem jogerős és így meg nem is rendelkezett, hogy Ivánkat kiserjék az országos megfigyelő intézetbe. A bi-

róság, a letartóztatás elrendeléséig úgy határozott, hogy a törvényszék további intézkedéséig Ivánka Budapesten őrizendő.

Bulgária és Magyarország örök szomszédsága.

— A bolgár képviselők Budapestén. —

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, május 2.

Ma délelőtt a bolgár vendégek a képviselőházban tettek látogatást. Az országház főbejárata felől diszruhás örök sortala között vonultak fel a kupolacsarnokba, ahol a kormány és a képviselők várták a vendégeket. Itt Beóthy Pál elnök francia nyelven üdvözölte a bolgár vendégeket.

Beszédeben kijelentette, hogy két feladat áll előttünk. Az egyik, hogy olyan hősiességgel és kitartással álljuk ezt a harcot, mint bolgár szövetségeseink, a másik, hogy közös érdekeinket kettőnk és a többi szövetségeseink boldogulására ápoljuk. Az üdvözlésre Momcsilov képviselőházi alelnök mondott választ szintén francia nyelven. Kijelentette, hogy az egész bolgár nemzet testvéri üdvözlését hozta magával, hazatérve pedig a jóisten áldását fogják kérni a szép Magyarországra és kérik tőle, hogy őrököljön Magyarországot, e drága nemzet felett. Kijelentette, hogy őket nem lepte meg ez a fogadtatás, mert erre el voltak készülve. Ezután Koszten György bolgár képviselő magyar nyelven mondott köszönetet a szép fogadtatásért. A bolgár vendégek ezután megtekintették a képviselőház termét.

Délután két órakor a Dunapalota-szállóban a magyar képviselők látták vendégül őket. Az ebeden a kormány tagjai közül megjelentek Tisza István gróf miniszterelnök, Sándor János, Balogh Jenő, Teleszky János, Jankovics Béla, Hazay Samu és Hídeghety Imre miniszterek és számos képviselő pártkülömbőség nélkül. Az első felkötésű Beóthy Pál elnök mondotta francia nyelven. A királyt és a bolgár cárt ültette. Beszűlt figyelem közepette Apponyi Albert emelkedett ezután szószárra: történelmi visszafüggést vetett a bolgár-magyar kapcsolatra, különösen kiemelte Ferdinánd királynak örösi érdemeit a bolgár nép teljesítése körül. Poharat a szép Bulgária fejlődésére és a bizalmas barátságra emelte, amelynek a magyar és a bolgár népet egymáshoz kell fűznie. A mely hatást tett felkötésű után ismeret Momcsilov beszélt és kijelentette, hogy mindnyájuknak táj, hogy már ma nap utoltra kell térni ebből a szép fővárosból. Az ötten töltött napokat legszűbb emlékek és felejthetetlen napjaik közé fogják sorozni mindnyájan. A háború alatt megoldották a bolgár nemzet egyik történelmi kérdését, azt, hogy Magyarországnak a bolgárok végre szomszédai lehetnek és minden bolgár ember inkább meghalni kész sem hogy ezt a szomszédágot elveszítse. Bulgária és Magyarország virágzására és Tisza István grófra emelte poharat.

A vendégek délután megnézték a főváros nevezetességeit, este az Operaházban tiszteletükre ünnepség volt, melynek során a „Bánk bán” került színre. Az előadás után gróf Apponyi Albert, mint a bolgár vörös kereszt országos bizottságának elnöke vacsorát adott a bolgár vendégek tiszteletére. Holnap a bolgár képviselők Bécs felé folytatják útjukat.

Husvét a magyar és az orosz táborban.

(Egyszerre ünnepelt a két hadsereg. — Isten békéje néhány órára. —
Levelek a frontról.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 2.

A frontról, ahol katonáink téiben és tavaszban, fagyban és forróságban egyforma kitartással harcolnak, most érkeznek meg a tábori posta szokásos két heti terminusát betartva azok a levelek, amelyekben a harctér — nevezetesen az északi harctér — huavéját írják le katonáink. A háború sok borzalmában és komor fergességében derűsen mosolygó, megkönnyebülő pillanatok, órák beszámolóit ezek a levelek, amelyekből egy cikkre valólt itt összegyűjtünk:

(A saskeselyű husvétit békét jósol.)

Beleznay István hadnagy írja az északi frontról ezeket.

Tegnap még zúgott az eső. Ma csodaszép verőfényes idő van. Az egész fronton végtelen nagy esend uralkodik. Ünnepe az idő, ünnepe az orosz, ünnepe a mi. Husvét vasárnapja van.

Tegnap kellemetlen ruhát volt. Tegnap szigorú parancs jött, hogy ha az oroszok megkísérelnék a hozzánk való közeledést, — mert hisz az oroszokkal egyszerre ünnepejük a szent husvét ünnepét — az esetben azonnal tüzet kell rájuk adítani.

Ma a madarak boldog csicsérgéssel vigyan mindenek a nap langyos melegében. Ma újabb parancs jött, hogy még is, ha a muszkák jönnének, — csak fogadjuk őket barátsággal.

— Az orosz és a mi állásaink között már régóta egymaskeselyűt tartózkodik. Ha golyózápor zúg, akkor meglebbenti hatalmas szárnyait és felszáll a felhőkig. Ha esend van, újra lejön a magasból és elfoglalja királyi trónusát egy nagy szénakazal tetején. Csodálatos dolog, még senkinek sem jutott eszébe lelőni e közös barátot.

Ma reggel négy munkában volt a közös barátunk, hűtő muszkákhoz, hol hozzánk szállt, érezve, hogy ma, e közös szent ünnepe, ha egy-két órára is — de ki kell békülnünk. És jól érezte.

Ma nagyon jó kedv uralkodott, harmonikus szó mellett, az ünnepi, menázi után, a bakák kiültek a tedezők tetejére, pipára, szivarra és jó képű magyar dalokra gyújtottak. Az oroszok hasonlóképpen kaszinóztak. Egyszerre az egyik orosz feláll és fehér zsebkendőjét magasan lobogtatva lassan közeledik felénk.

Több se kellett a mi bakáinknak, azonnal megindult a haditanács, ki legyen a vendégfogadó házigazda. Kijelölték egy pár jóképű bácskai fiút, akik szerbül is tudtak és elindultak a muszkák felé. Ami ezután történt, az igazán kedves látvány volt.

Az oroszok kenyérzsákkal a vállukra akasztva, a mieink bort, konyakot, rumot szorongatva a hónuk alatt találkoztak a két állás között.

- Szerbusz muszkáli!
- Szerbusz ungarászki!
- Szerbusz svába!

És barátságosan kezét szorítva megajándékozták egymást.

Nagyon jól ízlett a muszoknak a finom Keglevich-konyak.

A muszkákon volt most a sor. A kegyértarisznyát a következő megjegyzéssel adták át.

— Hoztunk egy kis enni valót, mert tudjuk, hogy ti nagyon éheztek, legatöbb ilyen nagy ünnepeken ne éhezzelek!

A mieink erre, hogy az oroszok téves hitét megcáfolják, kivettek fehér tisztikenyert, krémaszt, almás rétest, teasüteményt, szardíniát. Ezek láttára az oroszok a legnagyobb csodálkozásukat fejezték ki afelől, hogy ilyen jól étünk, holott nekik otthon mást mondtak. És mit hoztak át? Fekete barna komisz kenyert és sok közönséges szines oukrot. A rum azonban hamar eloszlatta csalódásuk fölötti haragukat s a legnagyobb és legkitünőbb étvágygal elfogyasztottak mindent.

Annaira megszerettek minket, hogy kérve-kértek, ne löjünk, mert akkor ők se lőnek.

Bizonyítékul a náluk levő patronokat átadták a mi bakáinknak.

Igy kötötték fegyverszünetet azok a páran egymás között, ami bizony nem fog tartani tovább a naplenyugtánál.

Ejjel megint megkezdődik a bál s talán éppen azok lövik le egymást, akik még azelőtt egy pár órával barátságosan uzsonnáltak egy nagy granatnyuk peremén. Mikor már minden csapp rum elfogyott, még egyszer kezét fogtak egymással, melegen megrázták egymás kezét s induló félben még visszakiáltott az egyik muszka:

— Ne pusaj ti! Ne löjletek!

(Közeli békével biztatja az oroszokat.)

Héls Márton tűzészázados így írja le az északi frontról aradi rokonainak küldött levelében az ünnepi békét:

— A tűzérési megfigyelő állásban a gyalog zászlóalj parancsnoka jelentette, hogy ma nem zavarja lövés az ünnepi esendét, mert erre külön parancs jött. Az oroszok is hasonló parancsot kaphattak, mert onnan se jött egész délelőtt egyetlen lövés sem, pedig hónapok óta talán egyetlen perc se ruult el kölcsönös, szapora fegyvertűz nélkül. Az ellenséges lövészárok, alig 150 lépésre, de náhol épenséggel alig negyven lépésre van tőlünk és az oroszok pontosan belőt és csavarokkal megrögzített fegyverekkel lőnek egyenesen a mi kilővéreinkre. Itt az oroszok kizárólag robbanó golyókkal lőnek.

Ma azonban minden másként volt. Az oroszok közül a legjobb hangnak templomi énekekkel ébresztették fel a mieinket. Később a lövészárokból egyenként elő sétálva a drótakadályok elé jöttek. A mieink is követték a példát. Az ellenfelek kezét szorították. A merre csak a szem ellátott: mindenütt muszkák és honvédek verődtek apró csoportokba, apró emléktárgyakat cseréltek, autogrammot kértek, néhol klarinétszóra táncoltak is. Olyan volt a lövészárok köze, mint egy országos vásár.

Le nem írhatom: mit éreztünk erre a látványra. Az ünnepe egy sajnálatos eset zavarta meg: egy orosz főhadnagy reá lépett egyik aknánk vezetődrótjára és ezer szerencsére, hogy vigyázatlanságot nem követett el, mert meg: a letrobbanó akna légnyomása tíz méter magasra dobtá, de ő komolyabb baj nélkül ért földet. A robbanás dorrepsét azonban mindenki harci jelnek vette és az oro-

szok vasszamenekültek árkaiba. Negyedóra múlva, amikor megtudták, hogy főhadnagyuk vigyázatlansága okozta a robbanást, újra elősétáltak.

A háborúról nem szívesen beszélnek, de azt mondogatják, (még pedig a legkomolyabban) hogy igen közeli békével biztatják őket.

(Béke nap a lövészárok között.)

Nagy Lajos a 37-ik gyalogezred őrmestere, aki a békében aradi posta altiszt volt, ezeket írja:

A vöghyniai fronton vagyunk. Husvét első napján korán reggel parancsot kaptunk arra, ha az oroszok nem lőnek, mi sem bántjuk őket, mert nekik is szent husvét ünnepe van. Korán délelőtt egyszerre a tulsó oldalon az oroszok közül többen felállottak a lövészárok tetejére. Mindig több és több orosz volt látható, akik fehér kendővel jelezték, hogy nem akarnak bántani. Azután drótakadályunkhoz jöttek. Mintha rég nem látott testvérek lennének, mikor közel értünk egymáshoz, melegen megszorítottuk egymás kezét. Többen tudtak közülük románul beszélni, s ezek elmondták, hogy békességgel, barátsággal akarják velünk tölteni a szent ünnepet. Így is történt. Este felé az oroszok oldalán egymás után három lövés hangzott el, erre baráti kézszorítással vettek a jóbarátok egymástól búcsút és pár perc múlva ismét ellenségesek voltunk. A három lövés jel volt és mindenki gyorsan igyekezett saját lövészára felé.

Ladós Péter aradi lisztkereskedő fia hugának a közös husvétit ünnepről többek közt ezeket az érdekes részleteket írta meg:

— Érdekes volt elnézni az egyes csoportokat: itt egy magyar baka ül a tüben két tagbárszakadt oroszral, s barátságosan idogálnak. Amott egy maschingewares káplárunk sétál karofogva egy orosz szaktárral élénk gesztussal mesélve neki háborus élményeit. Egy fa tövében négyen kártyáznak: két magyar baka és két orosz vitájukat a pénzkérdés fölött én intézem el; egy zugfűhőruunk ki civilben tánomester, az orosz táncot tanítja nagy buzgalommal. Két öreg meg együtt kesereg a béke lassúságán, nagyokat böltingatnak egymás beszédére. Az orosz elmondja hogy négy gyermeke van otthon, s a felesége most, hogy ő bevonult alig tengődik; a mi öregünk biztatva mondja „ha háboru fuccs, lesz hej haj” s veri a bokáját. Az orosz helyeslően bölint, s felderül az arca.

Egy orosz őrmester barátságosan nyújt kezét, s egy kis csokor ibolyát ad nekem, amint a két front között szedett. Hatalmas, intelligens arcu ember, s nagyon barátságos, mint az oroszok valamennyien.

Kért, hogy adjam meg címetem, — leírtam egy tábori lapra s viszont az övét s ígerte, hogy háboru után elküldi nekem, amit én is megígertem.

VÁROS ÉS MEGYE

Aradmegye tavaszi közgyűlése. Dánoki Nagy Lajos dr. alispán május 15-én, hétfőn délelőtt 9 órára hívta össze Aradvármegye törvényhatósági bizottságának tagjait a rendes tavaszi közgyűlésre. A háborus idők ellenére is rendkívül mozgalmasnak, érdekesnek ígérkezik a tavaszi megyegyűlés. A bizottsági tagok érdeklődését természetesen elsősorban a napi-rendre tűzött választás: az elieki löszolgyátról szék betöltése vonja magára. A közgyűlés tárgysorozaton egyelőre eddig 129 ügy szerepel, ezek között Károlyi István közmunkai jegyző, Popovics János dr. újszentannai közsegi orvos nyugdíjazás iránti kérvénye és Barabas Béla dr. volt vármegyei árvaszaki irattáruok nyugdíjmegállapítás iránti kérelme.

Szétosztotta a polgármester a Vlád-zászlóalj adományát.

(Százharminchat elesett hős özvegyének és árvájának segítése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 2.

As Aradi Közlöny annak idején mély megindultsággal írta meg a házi ezred IV. zászlóaljának azt a nemes eseményét, amely a legnehezebb harcúterén küzdő katonáinknak lelki nagyságának örök emléke lesz. A IV. zászlóalj tisztikara és legénysége 5500 koronát gyűjtött, az összeget a zászlóalj kiváló parancsnoka: Vlád Sándor százados Varjassy Lajos polgármesterhez küldötte el gyönyörű levél kíséretében azzal a kéréssel, hogy egy bizottság ossza azt szét a zászlóalj kötelékében harcoló és a becsület mezején hősi halált halt hősök hátramaradtjait közt.

A bizottság Kovács Vince kultúratanácsnok elnöklésével — Goldis László, Reiber Emil és Stauber József voltak a tagjai — többször tartott üléseken az adakozók minden óhajának megfelelően készítettek elő az ügyet. Beszerezték az összes adatokat és a legutolsó értekezleten már megállapították azt az összeget, amely egy-egy érdekeltnek jut. A névsort bemutatták a polgármesternek, aki a pénzt már a megjelölt címekre, dirakta a segélyszendő kezeihez el is küldötte.

A polgármester megkereste Kehrér Károly királyi tanfelügyelőt, hogy az illető községekben működő tanítók útján tudja meg, hogy vajon az érdekeltnek a címükre küldött összegeket tényleg átvették-e?

A zászlóalj által gyűjtött összeg szétosztása előtt a polgármester 158 olyan hadbavonult hiteles adatát adta rendelkezésre a bizottságnak, akik a zászlóalj kötelékébe harcolva estek el. Ezek közül Arad városi illetőségű 7, Aradi járási 9, Borosjenői járási 18,

Borosjenői járási 18, Világosi járási 10, Kiszjenői járási 18, Mátyásfalvi járási 16, Tornyai járási 9, Nagyhalmágyi járási 6, Eleki járási 7, Pécskai járási 6, Temesvármegyei illetőségű 20, Krassószörény-megyei 1, más megyebeli 8, ausztriai 5.

A 158 elesett hős közül nőtlen 74, nő, de gyermektelen 20, nő és 1 gyermeke van 27, két gyermekes 9, több gyermekes 4, családi körülményei ismeretlenek 22 egyénnek, holtnak vélt, de életben van 2 egyén. A 74 nőtlen közül csak 4 olyan egyént vett figyelembe a bizottság, akiknek teljesen vagyontalan alagott szülei vannak. Ezek mindegyikük 50-50 korona segélyt, egy-egy gyermektelen özvegy részére ugyanannyit, minden egy árva javára 30-30 koronát állapítottak meg.

Eme kulcs szerint 4420 koronát küldött el a polgármester. A fennmaradó 1180 koronára vonatkozólag a bizottság azt javasolja, hogy a polgármester hivatalból szerezzék be ama 22 egyén személyi és vagyoni adatait, akiknek családi körülményei mindez ideig megállapítva nincsenek és ennek eredményéhez képest a maradvány összegét az ismertelt kulcs figyelembe vételével a segélyre jogosultaknak küldje el.

Az isten áldását könyörgik ki azok az özvegyek és árva, akik a honon emberéletükkel küzdő hőseink jószágát, nemes sziváknak meggyógyítását élvezik. Az itthonmaradtak pedig, ha még lehet, még nagyobb tisztelettel és csodálattal tekintsenek rájuk, akik katonai és emberi érdemeikkel nevüket örök időkre a hazai történelem legszépebb lapjaira írták fel.

Nem harcolnak tovább a szerbek.

Sajtó tudósítók telefonjelentése.

Budapest, május 2.

Berlin. A Lokalanzeiger jelenti Athénból: Peter szerb királyt Acropoliszban felkereste, egy szerb tiszt kiüldötté, hogy meggyőzze, hogy a szerb hadseregnek lehetetlen részt venni a küszöbön álló harcokban. A kiüldötté visszautazott Koriuba. Koriuban a szerb hadsereg köreiben a hangulat siralmas. A hadsereget tengeri úton lehetetlen elszállítani, mert mindenki rettek a tengerajattjárók veszélyétől.

Zürich. A Tagwacht című szociáldemokrata újság szerb szociáldemokrata képviselők egy felhívását közli, melynek legfontosabb kijelentései a következők:

— Követeljük a kormánytól, hogy nyomban indítsa meg a békekötésre irányuló tárgyalásokat és gondoskodjék arról, hogy a hadsereg és a lakosság minden további szenvedés nélkül hazatérhessen. A kormánynak kötelessége menteni, ami még menthető.

Kierőszakolják a szerbek szállítást.

Szalónki. A katonai parancsnokság minden intézkedést megtett a Koriuból érkező szerb csapatok fogadására. Miután a vizen való szállítás teljesen lehetetlen az entente szerint, a csapatokra pedig sürgős szükség van, a szövetségesek el vannak határozva, hogy ha másként nem lehet, ki fogják erőszakolni a szerb csapatok szárazföldi szállítást.

Tárgyalások a görög kormánnyal.

Paris. Az Havas ügynökség jelenti: A Petit Journal Athénból úgy értesül, hogy a szerb csapatoknak Görögországon való átvonulásáról szólt tárgyalások, dacára Skulus miniszterelnök elutasító válaszána, még mindig folyamatban vannak.

Készülőds Szalonki ostromára.

Szalónki. Az entente-csapatok főparancsnoksága szakadatlanul több mint két hét óta katonai táborokat készített a lakosság részére, hogy az esetleges ostrom alkalmával oda menekülhessenek. A Szalonki közelében levő tavak öveszarkokkal, megerősített árasokkal vannak keresztül-kasul szantva. Az entente a görög parasztokat lenyszerítette, hogy a hadállások építkezésében segítsenek.

Véres csatározások a görög határon.

Paris. (Havas) Hivatalos jelentés a keleti hadseregről: Április 15. és 30-a közt a görög határon jelentéktelen, de annál nagyobb csatározások folytak a szövetséges csapatok és a német-holgar csapatok közt, amelyek egyes pontokon legfeljebb egy kilométer távolságra vannak egymástól. A rossz időjárás miatt túlzott tevékenység alig volt, a repülők ellenben élel tevékenységet fejtettek ki. A strumicai pályaudvar, a Bogdanovnál levő üteget, a bozorovici, megoroi és petriszi csapat-táborokat bombázták repülők, akik a merész repülések során Szófiára is bombákat dobtak. Egy német repülőgépet Monasztiról délre lelőttünk. Ehélséges repülők néhány ízben bombázták telepeinket és táborainkat, de csak jelentéktelen anyagi kárt okoztak.

Nem kell államsegély!

(A román zsinat ülése. — Felajánlják a tanítónőképzőt.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 2.

As aradi román egyházmegye zsinata ma délelőtt folytatta ülését, s az Aradon létesítendő román tanítónőképző iskola létesítésének ügyével foglalkozott folytatódóan. Az iskolaiügyi bizottság azt javasolta, hogy az 1916-17. tanévre állítsák fel a tanítónőképzőt, még pedig a román polgári leányiskola épületében, s a polgári iskolával kapcsolatosan. Miután az egyházmegye nincs abban az anyagi helyzetben, hogy ilyen nagy új terhet vállalhasson magára, Mangra Vasul nagyváradi püspöki helynök azt indítványozta, hogy kérjen a zsinat a célra a kormánytól államsegélyt. Hivatalosan arra, hogy a szamosújvári és lugosi görög katolikus püspökségek hasonló módon már rég megalapozták tanítónőképzőiket, s ugyan az aradi görög keleti román egyházmegye, amelynek pedig sokkal régibb és jelentősebb kulturintézményei vannak, nem tudja ezt a kérdést anyagi eszközök hiánya miatt dűlőre juttatni. Mangra indítványával szemben Goldis László azt kívánta, hogy a zsinat ne kösse az államsegély kérdéséhez a tanítónőképző létesítését, hanem mondja azt ki feltétlenül, s államsegélyt csak akkor fogadjon el, ha azt megfelelő feltételek mellett ajánlják fel. A zsinat 18 szóval 14 ellenében Goldis László indítványát fogadta el.

A délután folyamán elfogadták a gazdasági bizottság jelentését, amelyet Bozin Miklós esperes adott elő. A szervezési bizottság jelentése kapcsán kimondta a zsinat, hogy az esperesnek évi javadalmazását ezer koronáról háromezer koronára emeli fel s ebből a célból utasítja az aradi és nagyváradi nagytanácsokat, hogy kérjenek a kormánytól államsegélyt.

E határozathozatal után Cioban Pompil dr. tocmavári ügyvéd állott fel szóásra s szólkozását fejezte ki azelett, hogy amikor a tanítónőképző ügyében úgy dönt a zsinat délelőtt, hogy nem kér az államsegélyből, addig délután, ha az esperesnek javadalmazásáról van szó, államsegély kérésére utasítja mindkét azeniszéket. Goldis László válaszóla kijelenti, hogy ő nincs ellens az államsegélynek s csupán azt indítványozta délelőtt, hogy az államsegély ügyétől függetlenül mondják ki a tanítónőképző létesítését. A zsinat mai ülése ezzel véget ért.

Holnap a zsinat egy azeniszéki titkárt választ, majd a két azeniszék költségvetésének megállapítására kerül a sor.

Tábori előfizetőink és olvasóink b. figyelmébe.

Miután tábori postautalványon az írásbeli közlemény nincs megengedve, arra kérjük azokat, akik a háborúból pénz küldenek, hogy egyidejűleg külön levelező-lapon jelezzék, hogy az összeget milyen célból küldötték.

Dolgoznak a német jegyzék szövegezésén.

(Befejeződtek a tanácskozások a főhadiszálláson. — A kancellár Berlinben. — Amerikában nem várnak háborút.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, május 2.

Berlin. A Vossische Zeitung jelenti: A főhadiszálláson folytatott tanácskozások az amerikai jegyzékre adandó válasz dolgában annyira befejeződtek, hogy most már a jegyzék megszövegezésén dolgoznak. Berlinben készül el a válaszjegyzék azoknak az elveknek alapján, amelyek a főhadiszálláson végbement tanácskozások folyamán kialakultak. A jegyzék megszövegezése újabb tanácskozásokat tesz szükségessé a döntő tényezők között és ezért a birodalmi kancellár legközelebb visszaérkezik Berlinbe.

„Amerika felriad álmodozásából.”

Washington. A Reuter ügynökség jelenti: A hadi betegápolónők intézetének megnyitásánál Wilson elnök beszédében a következőket mondotta:

— Isten óvjon attól, hogy az Egyesült Államok valaha háborúba keveredjenek. De ha meg is megtörténnek, akkor az álmodozásból térve vissza olyan erőt lejtessenek ki, amely mindenkit, aki ketekedik az újvilág szívében, meggyőzne arról, hogy az Egyesült Államok továbbra is az emberiség érdekében emeli fel szavát.

Amerika népe nem hisz a háborúban.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitung jelenti New-Yorkból: a Wilsonhoz közel álló Evening Post fejtegeti, hogy Németországban az Amerika felé való közeledés jelei mutatkoznak. A New Republican című hetilap fejtegeti, hogy akár mint rendezik a buvarhajonarcot, Németország joggal neheztelhet Amerikára és ezért tekintet nélkül arra, hogy részt vesz-e az Unió a háborúban, meggyőzést kell létesíteni Franciaországgal és Amerikával. Ezt a nézetet azonban a politikai világban nem vallják és a nép sem hiszi, hogy háborúra kerüljön a sor.

Amerikai jegyzék a monarchiához.

Bécs. A külügyminisztériumot ugyan hivatalosan nem értenítették, de mára jelezték megérkezését annak a jegyzéknek, amely Amerika álláspontját fixirozza a felfegyverzett kereskedelmi hajókra vonatkozólag.

Amerika a német hajókra vágyik.

Bern. A Berner Tagblatt ezeket írja Amerika semlegességéről:

— Mint svájciak és becsületes semlegesek nem látjuk az Egyesült Államok magatartásában a pártatlanságnak azt a mértékét, mely a nagy és büszke Unióhoz illenék. Az igazi semlegesség utja az lett volna, hogy ha a fegyvereknek és municióknak a szövetséges

államokba való szállítását megszüntetik. Ha Amerika csakugyan semleges, akkor talált volna Anglia ellen épen olyan éles szavakat, amintöket a középonti hatalmakkal szemben használ, de Amerika óvakodott attól, hogy a jó üzletet ilyen semlegességi állagyalásokkal elrontsa. Ezért ne is várja, hogy a történelem semlegességéért babérkoszorút nyújtson neki. Azt a feltévést, hogy Amerikát tenyegetésénél a kikötőiben veszteglő német hajók letaglalásának szándéka is vezette, az amerikai nép becsülete érdekében egészen elhárítjuk magunktól. A világ legnagyobb közértségszava rabló szánuakkal nem üzen háborút. De magatartása a semlegesség nézőpontjánól feltétlenül gyanús.

Károlyi Gyula gróf és a honvéd huszármester.

(A főispánnal megterített tizedes. — A bürokratizmus legszínesebb virága.)

az aradi honv. tudósítójától.

Arad, május 2.

Arad város és Aradvármegye közéletében döntő befolyással bíró és vezető szerepet játszó urak társasága beszélgetett arról az anekdotáról, amelyet Tisza István gróf miniszterelnök hívott össze az országházba, hogy a rokkant kérdés végleges megoldását illetve az ebben szükséges társadalmi akció irányítását beszélje meg a meghívott urakkal.

— Fura — mondotta egy aradmegyei arisztokrata — hogy erről az értekezletről mindössze néhány soros hivatalos kommuniké látott napvilágot. Az ország teljesen tájékozatlan ezekben a rendkívül fontos kérdésekben, az országgyűlés is rövidesen összeül és az sem tud többet, mint hogy a régi, de még most is érvényben lévő rokkant törvény rossz és elavult. A beszélgetés még soká folyt e téma körül. Sok okos és nemes, érző szívűre való idea merült fel a társaságban és az urak mind azon véleményen voltak, hogy inkább a társadalom később tegyék le a rokkant ügyet, semhogy a bürokratikus copf tegye még jobban szerencsétlenné a háború nyomorékjait. Rámutattak arra, hogy ez a bürokratikus copf még ma is azon az állásponton van, hogy egy hadi árva neveléséhez elég évi tízezer, az az havi egy korona.

— A bürokratikus elfogultságnak mégis csak Károlyi Gyula gróf és a honvéd huszármester esete a legklasszikusabb példája — szólit egy ur a társaságból, aki a következőket mondotta el:

— Károlyi Gyula gróf főispánja idején történt, hogy egy honvéd huszármester, aki ugynevezett igazolványos altiszt volt, vármegyei utmesteri állásra pályázott. Tudni kell, hogy a tovább szolgáló altisztek a hadseregben igazolványt kapnak, amely azt jelenti, hogy kvalifikációjuknak megfelelő állások betöltésénél előnyben részesítendők. Az őrmesternek kitűnő kondukt listája volt, intelligens, jellemes és szorgalmas ember volt. A főispán ki is nevezte. Az iratai felmentek a minisztériumba, mert a vármegyei dotációhoz államségéllyel járul hozzá és ezért a kinevezéseket kezdeálja. A minisztériumban észrevették,

hogy az utmester kinevezése körül baj van. Egre szóló szerencsétlenség történt! Az tudósítók, hogy az őrmester altiszti igazolványát a kinevezés előtt néhány nappal előbb kiadta. Ezt az okmányt ugyanis előző kötött érvényességgel állítják ki és aki a kinevezési iratát készítette, ez nem vette észre a néhány napos differenciát. A minisztérium nem nézte, hogy egy másfél évtized óta szolgáló derék emberről van szó, hanem a bürokratikus copf elálta az utját a tisztán látásnak; a minisztérium megsemmisítette — egy év után a kinevezést és arra kötelezte a főispánt, hogy a vármegye pénztárának térítse meg az utmester által már felvett tizedéseket.

— Károlyi gróf természetesen azonnal elégetett a miniszteri rendeletnek. Letétbe helyezte a körülbelül 1500 koronára rugó összeget, az utmestert el kellett mozdítani állásától, azonban ideiglenesen kinevezettette egy általi utmesteri helyre. Ezt meglehetett volna, a vármegyénél nem lehetett megtűrni, mert az igazolványa néhány nappal óregabb volt „vorsirfnál”. Mikor az utmester megtudta, hogy mi történt vele, megjelent a főispánnal és kijelentette, hogy ő a sajátjából fizeti vissza a felvett összeget, mert nem tűri, hogy jótévéje még anyagilag is károsodjék. Károlyi gróf természetesen erről hallani sem akart és nem is engedte meg, hogy az őrmester egy fillért is fizessen. Mikor végre rendbe jött az ügy és az állami utmesteri állásban véglegesítették és a vármegyénél eltöltött szolgálatát is beazamolták, akkor Károlyi gróf és a vármegye közösen úgy állapodtak meg, hogy a főispán által letétbe helyezett néhány száz koronát a gajnai menedékház építésére használják fel.

Ennél pompásabb virágszálat csakugyan nem tűzhet copfjába a bürokratizmus.

Három évre ítélt betörő.

(Tárgyalás a tablacinók jelentésében.)

az aradi honv. tudósítójától.

Arad, május 2.

Az aradi királyi törvényszék büntető tanácsa Lehrman Viktor elnöklete alatt ma tárgyalta az aradi külvárosi kiskereskedések fuogatójának, Szeles Mihálynak ügyét.

Hónapokkal ezelőtt egymás után érkeztek feljelentések a rendőrségre, melyek arról szóltak, hogy ismeretlen tettes a Választó-utca, Demeter-utca és a környéken levő üzleteket felnyitotta és kifosztotta. A rendőrség detektívjei erősen keresték a vakmerő betörőt, aki minden éjjel sikerrel hajtotta véghez operációját. Egy éjjel están az Erzsébet-utcában levő Dózsa-tétele kenyérgyár üzletelhelyiségét akarta feltörni a betörő. Éppen erre haladt Borszék Bóla, a 33 gyalogezred hadnagya, aki rákiáltott az éjjeli látogatóra. Ez a kiáltásra eszeveszetten kezdett szaladni, de a hadnagy most már nem hagyta és utána vetette magát. Az üldözés közben találkoztak egy házár járőrrel, amely segítségére ment a hadnagnak és a betörőt most már nagynehezen elfogták. Kiderült, hogy a betörő Szeles Mihály volt, a katonai élelmiszerraktár munkása, többszörösen büntetett notórius üzletfosztogató.

Ma Szeles ügyét tárgyalta a bíróság. A tárgyalást végig hallgatta Lábán Lajos dr. a nagyváradi királyi tábla elnöke és az ellenőrző körútján tartózkodik Aradon. Szeles a tárgyaláson konokul tagadott. Nyetlen betörést sem vallott be, csak azt a kísérletet, amelyet akkor követett el, amikor elfogták. A bíróság azonban ötrendbeli betörés büntetését

és egy rendbeli kísérletét látta beigazoltnak és ezért Szelest három évi fegyházra ítélte és elrendelte, hogy a büntetés kitöltése után, a javíthatatlan betörtöt bizonytalan időre dologházban helyezték el.

H I R E K.

Májusi hurcolkodás.

Az Aradi Közlöny tudósításaiól.

Arad, május 2.

A békekorokában nevezetes nap szokott lenni május elseje. Kora hajnalban katonák és tüzoltó-zenekarok jarták be a város utcáit és hangos marsaikkal megakadályozták, hogy az emberek a hasukat süttessék a nappal. Muszáj volt hajnalban felkelni, vagy muszáj volt hajnalban folytatni az áprilisban megkezdett szórakozást. Az ágy nem tartozott a május elsejei szórakozások rekvizitumai közé. Legszágtalanok volnánk, ha letagadnánk, hogy a május elsejének ma, a háboru huszonegyedik hónapjában is van jelentősége. Most nem találkozzunk ugyan cigánybanda mellett vidám társaságokkal, amelyeknek tagjai végigkurjongták az Andrássy-teret, meg a bájosan méltó hangulatú Salac-parkot; most nincsenek palyolat fehér ruhában lövönülő iskolagyermek, akik a virágok egész erdejével árasztották el a jó tanító német; most másról nevezetes a májták kabító illatoktól terhes imádon gyönyörű napja a megújuló szent természetnek. A katonabanda most is szerte harsogja lelkünket megremegtető marsait, és ma más csapatok és más rendeltetéssel meginduló századok tartják azokhoz a taktust. A háborus látványosságokon kívül az óramutató különös játéka is emlékeztetessé teszi ennek a májusnak legelső napját. De leginkább emlékeztetessé teszi az ezriklencsázati kenet estei május azoknak, akiket a költőzködés atkával vert meg a sora. Csodálatos, hogy a világháboru második súlyos esztendejében, amikor az elmúlás gondolata komolyan foglalkoztat mindenkint, még költőzködnek is az emberek. De hiszen az emberi tulajdonságok még a háboruban sem változnak meg. A kapzsi házigaada, aki negyven, vagy ötven korona miatt telmond a lakójának, az előkelőség pózában tetszelgő, talán napszámosoktól származó kispolgár, akinek nem elég nobilis a szomszéd, a vérpatakok esztendeiben sem tanul. A „ha nem tetszik, kiköltözködhettek“ szállóige most is úgy röpi a lakókat, mint amikor még más gondjuk nem volt az embereknek, csak az, hogy „mit mondott rólam a vörös Spietzbauerné?“ Így aztán a háboruban is megindul a költőzködők szomorú áradata. Már soha sem volt olyan szalmas a hurcolkodó partáj, mint ezekben az években. Soha sem nyultak meg úgy, mint az 1916. esztendő ragyogó májusában. A költőzködés ma annyiba kerül, mint tis esztendővel ezelőtt egy hatalmas villa a baráckai szőlőhegyek között. A szállító, a hordár, a napszámos, a surolóasszony, a kiskocsitoló úu, a festő, a mázóló, az ablakvascsináló most egyesült erővel intez, ellened vad offenzívát, amelynek végén holtírádian, kitosztolt zsebekkel, összelört, összeázott, vagy végig karcolt butorokkal roskász össze az utcán, még mielőtt elérted volna a képzelt menyország — az új lakásod — küszöbét. Annyit azonban meg kell adni, hogy az ideán kevesebben hurcolkodtak Aradon, mint más években. Ha csak lehet, nem mozdultak a lakók. Így védekeztek az uzsora-költségek ellen. Ha már a

rend tartására hivatott hatóság nem védelmezi meg őket, akkor a védekezésnek ezt a módját választották. Még a háboru elején rendeletben hívta fel a kormány a hatóságokat, hogy a háboru alatt tu magas költőzködési költségeket számító egyéneket szigoruan büntessék meg. Nem volt ideje a hatóságnak, hogy erre a rendeletre felhívja a polgárok figyelmét. Nagyon elfoglalta az aradi rendőrséget a pászkát ropogtató orosz foglyok megfigyelése. Mi egyszerűen gondolkodó polgárok nem tudjuk megítélni, hogy mi fontos a háboruban.

— A galíciai helytartó kitüntetése. Budapestről jelenti telefonton tudósítók: A király Diller báró galíciai új helytartónak méltányolva azokat az érdemeit, amelyeket mint lublini katonai kormányzó szerzett a Ferenc József rend magykeresztjét adományozta.

— A gazdasági tanácskozások. Budapestről jelenti tudósítók: Ma délután öt órakor kezdtek meg a magyar és osztrák küldöttek tanácskozásait a gazdasági kérdésekről. A magyar miniszterek közül Tisza István gróf, Teleszky János, Gillányi Imre báró és Harkányi János báró, az osztrák miniszterek közül pedig Stürgkh miniszterelnök, Zenker, Lentz és Spitzmüller miniszterek jelentek meg a tanácskozásokon, amelyek estig tartottak. A tanácskozást ma nap folytatják.

— A cár testőrezrede Marseilleban. Budapesti tudósítók telefonálják: Paris. Az Havas ügynökség jelenti: A negyedik orosz csapat szállítmány is megérkezett Marseillebe. A triss csapatok közt van a cár carszkoje-szelei testőrezrede is.

— Városi közgyűlés. Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága május hó 10-én d. u. 4 órakor tartandó rendes navi közgyűlésben tárgyalja a következő ügydarabokat. 1. Polgármester havi jelentése. 2. A tanács előterjesztése a belügyminiszteri leiratnak megfelelően módosított városi elvtartási szabályrendelet elfogadása iránt. 3. U. az javaslata a Poppich Elia által a városi pénztárnál néhai Maderlik Antal a volt róm. kath. plébános sírhelyének gondozása céljából letett 300 koronás alapítvány elfogadása iránt.

— Halálozás. Néhány nap előtt súlyos baleset történt a Maros parton: gyerekek egy vasúti kocsit tologattak a szalmapapírgyár fele vezető síneken és a játszódozók közül Németh János, Németh Imre tanár negyedik elemi osztályt végző fia a súlyos teherrakás alá került. A kerekek egyik lábát összezúzták és súlyos belső sérüléseket is okoztak. A tíz éves fiút az aradmegyei kórházba szállították be, azonban sérülései oly súlyosak voltak, hogy műtéttel sem lehetett segíteni rajta: nyolc napig tartó szenvedés után Németh János tegnap este meghalt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a kórház halottas házából.

Erdélyi István volt vármegyei tisztviselő ma hetvenöt éves korában hirtelen meghalt. Temetése holnap, szerdán délután 5 órakor lesz a Teleky-utca 10. számú házból. Az elhunytban Erdélyi Ferenc posztalízt, az aradi postások testgyakorló klubjának titkára apját gyászolja.

— Nyugdíjazás. A hivatalos lap mai száma közli: A király elrendelte, hogy Sigmund Rezső 3. nuszárezredbeli őrnagy az újabb felülvizsgálat eredményéhez képest, mint csapatbiztosként a hadseregben alkalmatlan, helyi szolgálatokra alkalmas a nyugdíjállományba helyeztessék.

— Aradi ajándékok egy galíciai kórházban. A következő szép levelet kapta az Aradi Közlöny szerkesztősége: Tiszteit szerkesztő ur! Szeretettel adományokat osztottak szent husvét másodnapján egy galíciai katonai kórházban. Kis, 35 dekás csomagok, bor, dohány, cigaretta, pipa stb., a baka léleknek kedves dolgok voltak benne, s mind, mind Aradról jött. Kívül a csomagokon rövid címzés: „Egy hősi harcosnak“, s a feladó neve, sajnos közlebbi cím nélkül. A sebesült és beteg katonák arcára a megelégedés és hála mosolyát varázsoltta az aradi közönség nemes lelkű megemlékezése. A nekem jutott csomagban egy leány névjegyét találtam, egy pár szíves sor rajta: „Fiúk, büszkéek vagyunk rátok, s ha örömet szerettünk nektek e csekélységgel, mi is boldogok vagyunk.“ — Mi is büszkéek vagyunk, érezve az otthon maradtok lelkes szeretetét, s figyelmességét irányunkban. Ön kedves ismerősei a katonai lélek kívánságainak, ha csak az volt a célotok, hogy örömet szerettek egy osztrák katonának, úgy célt értetek. A megajándékozottak végtelenül örültek s haláljuk és köszönetüket itt közlöm, s kérem a tek. Szerkesztő urat b. lapjában leveleimet e célból közölni méltóztatassék. Külön nevetek nem emleget, hiszen hasábok telenek meg velem, s az aradi közönség nemes lelkűsége nem szorult névszerinti hírlapi nyugtáztatásra: ezt jelzi a közlebbi címek általános mellőzése is. Most ismételtén sokszor köszönjük az aradiak szíves megemlékezését. F. Zoltán, az aradi cs. és kir. 3. nuszárezred közlegénye. (figyeldüli aradi katonai kórházban.)

— Olcsóbb lesz a városi rizs. Arad város tanácsa, amikor a vasút értesítette arról, hogy hat vagon rizs érkezett és a bécsi szállító cég jelezte, hogy a többi nyolc vagon is feladta és az már utban van Aradra, felírt a belügyminiszterhez és tudomására hozta ezt. Tette ezt hazafias kötelességből, mert nem akarta, hogy az országos kontingens rovására Aradon rizs bőség legyen, másutt pedig rizshiány mutatkozzék. A miniszter a bejelentést tudomásul vette és ezért a tanács ma egy intézkedett, hogy az aradi állomásra már megérkezett hat vagon rizs a kereskedők közt szétosztassák. Minthogy ezt az árut a város nem a Haditermény Részvénytársaság útján, hanem olcsóbb forrásból vásárolta, a tanács a rizs árát is is szállította és holnaptól már csak két korona harminc fillér lesz egy kiló ára.

— Orosz erőszakoskodás egy román hajóval. Bukarestből jelentik: Az „Adeveru“ írja: Szombaton este az Emilia nevű román hajót, mikor Galatából Tulcea-ba ment, Csataldánál orosz katonák feltartóztatták és a hajó vezetőitől pálinkát követeltek. Amikor a hajó tulajdonosa kijelentette, hogy nem visz magával szeszes italt, a hajó egész legénységét letartóztatták és kémkedés gyanúja miatt Csataldában a katonai táborba vitték. A tábor parancsnoka, egy őrnagy a bűnös altisztet, aki a hajót feltartóztatta, fogságba vetette, de kijelentette, hogy a feltartóztatott román legénységet nem engedheti szabadon, hanem intézkedést kér a Binében tartózkodó tengernagytól. A román hajósokat csak vasárnap engedték szabadon. A tengernagy két százötven lelt akart adni neki kárpótlásul, de a pénzt nem fogadták el. A bűnös altisztet a tengernagy tizenöt napi fegyházra ítélte.

— Temetés. Megboldogult Pecsénye Soma temetése nem f. hó 3-án, d. u. 3 órakor, hanem f. hó 4-én d. e. 11 órakor megy végbe, a felső temető halottas házából.

— Tilos az egyenruha gyerekeknek. *Green Nándor* főkapitány a következő hirdetményt tette közzé: Azt tapasztalom, hogy az utóbbi időben mindinkább szaporodik azon egyének s különösen a gyermekek száma, kik jogosulatlanul az előírt katonai egyenruhához teljesen hasonló egyenruhákat s katonai rangjelzéseket és jelvényeket viselnek. Tekintettel a jelen idők komolyságára, valamint a katonai egyenruhákhoz ehhez tűződő jelentőségére és méltóságára, felhívom és figyelmeztetem a város lakosságát, hogy a katonai egyenruhák viselésétől tartózkodjanak, gyermekeiket ily egyenruhákba ne öltöztessék, katonai rangjelzéseket és jelvényeket ne használjanak, mert közegaim ennek ellenőrzésére utasítást nyertek s mindazon egyének, vagy szülők és gyámok, kik ily kihágás miatt jelentve lesznek az 1879. évi XL. t.-cz. 44. §. alapján 200 koronáig terjedhető büntetés-sel foghatnak büntetetté.

— **Ellopott csekk.** *Szekeres Julia* család leány ma feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki tőle egy 267 korona értékű értékű csekket ellopott. A leány elmondta, hogy szokását adója dr. Kálnyi Zoltánhoz délelőtt tíz óra tájban egy kétszázhatvanhét korona csekket adott át neki azzal, hogy annak értékét vegye fel a postán. Ezanélkül *Szekeres Julián* a Kerpeti-telei községekönnyvtárba is el kellett mennie egy könyvet beszerezni. A család leány a csekket a könyvből vette és előszóra könyvkereskedésbe ment. Itt másik könyvet kapott és emlékezete szerint a csekket lopot az előbb hozott könyvből kivette és az utolsó könyv első lapjait közé tette be, úgy, hogy szeme ki is látszott. Ezután elment a postára, ahol igen sokan álltak a csekk és a pénzes levelek feladásának pénztáránál. *Szekeres Julia* türelmesen várta, míg rá került a sor, s mikor elakart venni a csekket, látta, hogy nem volt sehol. A leány kétségbeesve szaladt Kerpetihez, hogy nem felejtette a lapot a másik könyvből. Azonban nem volt sehol. Erre vissza szaladt ismét a postára, ahol, miután ott egy szót sem szót a csekk elhunéséről, valaki időközben leváltotta azt és a 267 koronát felvette. A leány nyomban a rendőrségre ment és jelentést tett az esetről *Bittner* ügyeletes rendőrkapitánynak. A detektívek nyomozták a család leány megkárosítottját, aki bizonyára ugyan jutott a csekkhez, hogy azt a leány könyvből hirtelen kirántotta.

— **Új közjegyző.** Tudósítónk jelenti telefonon: *Martonty Bogdan* dr. nagyváradi ügyvéd a kórháznyi közjegyzővé neveztek ki.

— **Házasság.** *Dimitrescu Livia* és *Waldberg Endre* honvédszázados e hó 3-an d. u. 1/2 órakor tartják esküvőjüket a gor. k. rom. templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Engel keresik szaktanfolyamát.** E. hó 8-an 3-4 hónapos tanfolyam veszi kezdetét. Gyakorlati alapos oktatás könyvelésben, levelezésben, gyors-, gép- és helyesírásban keresk. számtanban és iródi munkálatokban, szerves, kipróbált tanterv alapján. Mérsékelt tandíj. Díjtalan állásközvetítés. Intezetünk négy évi tennálása óta, közel 500 tanítványt képezett ki, kiknek 80 százaléka kimutathatólag elhelyezést nyert. — **Beiratkozás** *Lazar Vilmos* utca 2. Telefon 1046. 2261.

— **Alkalmi olcsó árak a Fischer áruházban.** Jó minőségű tehér vagy szemes férfi ing darabja 7 korona, egy nyúl szőr kemény kalap 7 korona, fekete finom ederweis harisnya 250 korona, gyermek patent és cérna harisnya 150 koronától 3 koronáig. Megérkeztek a gyönyörű matróz sapkák és leányka kalapok 3 koronától 7 koronáig. Egy férfi vagy női nyers selyem ernyő 7 korona. Fischer Nagy Áruház. 271

— **Underwood-gépiró és gyrsíró szakiskola** *Zitter* és *Holtos* cégé, főpostáival szemben. Ugyanott irasmunkák és sokszorosítások s legújanyosabban vállaltanak. 4697

— **Grünfeld Ilona** borossebesi tanítónő a háborúban teldult tűzhelyek újra felépítő országos bizottságnak 342 korona 22 fillért küldött be, mely összeg a borossebesi kaszinóban megtartott iskolai ünnepélyen folyt be. Adományokkal hozzájárultak a gyűjtéshez: *Dr. Lów Mihály* jár. tisztiorvos 20 korona, *Kozanovics Károly* gyógyszerész 20 korona, *Pollák Udón* hivatalnok 20 korona, *Kogassy Gyula*, erdőmester 10 korona, *Herbst Jenő* adv. számtartó 10 korona, *Lengyel István* ügy. ellenőr 10 korona, *Borossebesi Kaszinó* 10 korona, *Sittis János* bet. penzt. igazgató 10 korona, *Steiner Mayer* vendéglős 10 korona, *Máthé József* tímár 10 korona, *Bernstein Manó* nagykereskedő 8 korona, *Gavalik Sándor* erdőész 8 korona, *Kilik Mihály* szöv. üzletvezető 7 korona, öz. *Fáy Karolyné* 7 korona, *Greszman Jenő* hivatalnok 6 korona, *Hajdu József* tb. főbíró 5 korona, *Ferenczy Vilmos* hivatalnok 5 korona, *Szejelke Károly* ügy. hiv. 5 korona, *Bienenstock Jakab* na. ykereskedő 5 korona, *Feinkuchen Izidor* nagykereskedő 5 korona 50 fillér, *Barta József* vonatfelvigyázó 5 korona, *Deuts Márk* magánzó 5 korona, *Kádár József* tüzetűzede 5 korona, *Miklé és Vrasgyak* család 4 korona 60 fillér, *Baumgartner János* jegyző 4 korona, öz. *Lengyel Gyorgyné* 4 korona, *Steiner Samu* nagykereskedő 4 korona, *Kovacsin Patriciussné* tanító neje 4 korona, *Grünfeld Ilona* tanítónő 4 korona, *Keozgés Sándor* szőlőültetvényes 4 korona, *György Ignác* tak. pénzt. ügyv. titkár 4 korona, *Kriszton József* mozdonyvezető 4 korona, *Hermann László* s. jegyző 3 korona, *Eber Karolyné* 3 korona, *Saját Erzsike* 3 korona, *Kohn Fanni* 3 korona, *Patkó Vilmosné* 3 korona, *Haydt Emilia* 2 korona, *Kilik Józsefné* 2 korona, *Kádár Jánosné* 2 korona, *Szabó Annusza* 2 korona, *Mihulin Agostonné* 2 korona, *Kohn Pál* hivatalnok 2 korona, *Quacsa Atanasz* jár. irnok 2 korona, *Quacsa Gyula* onkéntes 2 korona, öz. *Saricsné* 2 korona, *Kraitz Gizi* övönő 2 korona, *Csákiné* 2 korona, öz. *Éliás Nándorné* szülésznő 2 korona, *Kunge Józsefné* szőlő nagyterkos 2 korona, öz. *Sebor Antalné*, 2 korona, *Grünfeld Adolf* ügyvéd irnok 2 korona, *Biro András* cipész 2 korona, *Schurina Vilmos* anami erdőmérnök 2 korona, *Hütter Józsefné* 2 korona, *Moldován s. jegyző* 2 korona, *Lefkovics Bernát* 2 korona, *Zimonyi Péter* hivatalnok 2 korona, *Szabó Ferenc* 1 korona 40 fillér, *Karikas Ilonka* 1 korona, *Nagy Rozsika* 1 korona, *Hunger Gyorgyne* 1 korona, *Friskin Istvánné* 1 korona, *Nagy Pisi* 1 korona, *Kánya Pirocska* 1 korona, *Kovacs József* 1 korona, *Zucker Piri* 1 korona, *Kungel Teri* 1 korona, *Karikasné* 1 korona, *Veisbergerné* 1 korona, *Vojan Hali* 1 korona, *Leokos Pál* 1 korona, *Benjamin Anna* 1 korona, *Fruha Józsi* 1 korona, *Herceg Károly* 1 korona, *Deak József* 1 korona, *Zimonyi Péter* 22 tölör, *Sittis Zoltán* 20 tölör, *Sarics Janika* 20 tölör, *Mihocsa Kauca* 20 tölör, *Vojan Zén* 10 tölör, *Hunyadi Ersei* 20 tölör, *Vesza Anna* 20 tölör, *Lulusa Mari* 20 tölör, *Bun Zeni* 50 tölör, *Vesza Ilona* 20 tölör, *Lefkovics Emmer* 20 tölör, *Duze Vencei* 20 tölör, *Tanuca Mari* 20 tölör, *Sikrotan Zeni* 20 tölör, *Knauer Sanyika* 40 tölör, *Veká Florian* 20 tölör, *Veka Kauca* 40 tölör, *Kis Jolanka* 20 tölör, *Kerekes Ersei* 40 tölör, *Babal Rozsa* 40 tölör, *Kondor* 60 tölör, *Szilagyi Rozsi* 40 tölör, *Patkó Ilonka* 40 tölör, *Patkó Mari* 40 tölör, *Patkó Anna* 40 tölör, *Izsele Anna* 20 tölör, *Saját Károly* 10 tölör, *Veka Zéna* 10 tölör, *Mutai Ágnes* 30 tölör, *Oian Margit* 20 tölör, *Veres I.* 10 tölör, *Moldován F.* 20 tölör, *Horvath G.* 20 tölör, *Vikar János* 20 tölör, *Kis E.* 10 tölör, *Kis M.* 10 tölör, *Veka P.* 20 tölör, *Rizik Testvérek* 30 tölör, *Dancs Zs.* 20 tölör, *Schneider E.* 20 tölör, *Bumb M.* 20 tölör, *Hunyadi R.* 10 tölör, *Zsura P.* 50 tölör, *Nyegrú M.* 20 tölör, *Vojan M.* 20 tölör, s. b.

— **Egyéves önkéntes előkészítő tanfolyam.** Azon hadkötelesek, kik valamely nyilvános közepiskola 6-ik osztályát végezték, az 1916. évi 4707. H. B. számú honv. miniszteri rendelet értelmében feltételis önkéntesi joggal bírnak. Az egyéves szolgáltatást biztosító teljes önkéntesi jogot a július hó 10-én tartandó kiegészítő vizsgán szerezhetik meg, mely vizsgára biztos eredménnyel előkészit *Engel önként. előkészítő tanfolyama* Arad, *Lazar Vilmos* u. 2. Telefon 1046. *Lászlósi Oktalas* vidékre is. 2461

— **Utleti könyvek, u. m. straszák, könyvek és egyéb cikkek** *Kerpelénél*. 247

— **Gyermek-kocsik, gyermek-székek** csakis *Fischer* nagyáruházában 10 koronától 150 koronáig.

— **Csomagoló papírok** nagyban *Kerpelénél*. 241

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Izraelita Kiházasió Egylet évi rendes közgyűlése. Vasárnap délelőtt az egyleti tagok nagyszámu részvétele mellett tartotta az Aradi Izraelita Kiházasió Egylet évi közgyűlést. A közgyűlést *Kohn S. N.* elnök vezette, ki megnyitójában kegyeletos szavakkal emlékezett meg azon vesztéséről, mely az egyletet *Glück Károly* alelnök elhunytával érte. Résztétének a közgyűlés jegyzőkönyvileg ad kifejezést. A jegyzőkönyv hitelesítésére *Menczer Jakab* és *Pollak Vilmos* tagokat kéri fel. *Laskatos Aladár* titkár felolvassa az évi jelentéseket. Jelenti, hogy *Goldschmidt Miksa*, megboldogult szülei emlékezetére tízezer koronás alapítványt létesített, amelynek 400 koronát kitevő kamata évenként egy férjez menő szegénysorsu izraelita leánynak adandó ki. A közgyűlés *Goldschmidt Miksának* nemeslelkű alapítványáért jegyzőkönyvileg mond köszönetet. Az indítványok során *Faragó Rezső* utal arra, hogy az egylet jövő évben tenné tenné 50-ik éves tordulóját fogja ünnepelni. Az egylet eddigi működése alatt 200 leánynak körülbelül 60.000 korona kiházasió segélyt adott. A jótékonyágnak ily nagymérvű gyakorlása elsősorban *Kohn S. N.* elnök érdeme, ki 21 év óta táradhatatlan tuzgalmmal vezet az egylet ügyeit. A munkáladásnak szerény elismerését látja abban, ha a közgyűlés az alaptőkéből 5000 koronát kihásió és azt külön mint *Kohn S. N.* alapot kezeli. A közgyűlés *Faragó Rezső* indítványát *Fekete Jakab* elismerő szavai után egyhangu lelkesedéssel elfogadja és 5000 koronas *Kohn S. N.* alap létesítést kimondja. A választások során *Weisz David* indítványára a letező elnökséget és választmányt újból megválasztják. A megüresedett alelnoki tisztséget egyhanguag *Goldschmidt Miksával*, a választmányban megüresedett tagsági helyeket pedig *Bárony Andorral* és *Tenner Józseffel* töltik be.

(*) A Szocialis Missziótársulat aradi szervezetének közgyűlése. Vasárnap, délelőtt 4 orakor a városnaka nagyteremben megtartott értekezleten az aradi művelt és minden nemes eszméert lelkesűdő társadalom meleg érdeklődése mellett alakult meg a „Szocialis missziótársulat” aradi szervezete. Az értekezletet *Laskatos Otto* minorita rendűnök szavai vezették, *Donnacha Margit* misszionover pedig a társulat munkakörét ismertette, amely szerinti céljuk a társadalom szellemi és szocialis betegségeinek gyógyításában ugyanazon szolgálatot tenni, melyeket az onkéntes mentők nyújtanak a társadalom testileg beteg tagjainak. Ezen cél érdekében *Aradon* *Növedelemi* hivatalait állít fel, mely vallasküldönség nélkül nyitva áll minden segélyre, tanácsra, istápolásra, vigaszra, irányításra szorult szerencsétlen számára. A növedelemi hivatal a pozszatordulókat következő vezető elvei nyomán segíti: Pénzbeli támogatási ad a teljesen munkaképtelneknek. A megteltő munkához juttatja azokat, kik csak részben munkaképtelnek. A munkabírókat foglalkozáshoz segíti. A betegket istápolja. Ha a nyomor oka erkölcsi telenség, azon dolgozik, hogy arról kiemelje és megmentse a szerencsétlent. Hogy a tenniék közül mily segítséget igényel a jelentkező, azt beható környezeti tanulmányok nyomán állapítják meg. Közfértekvesse mindenkor, hogy gyámoltalában önértéket és munkakéret adrészeszen, miattal megóvjá őket és a társadalmat attól, hogy eleskedők legyenek. Az aradi szervezet elén, mint elnök *gróf Károlyi Gyuláné*, mint ügyvezető alelnök *Baross Boross*,

mint egyházi elnök pedig Lakatos Ottó dr. minorita rendfőnök állnak.

(*) A Katolikus Háziasszonyok Szövetségének Aradi Egyesülete folyó évi április hó 30-án vasárnap délután tartotta évi rendes közgyűlést gróf Károlyi Gyuláné elnöklété alatt. Ez alkalommal Keresztes Arzenné egyesületi tikkár a következőkben számolt be a tevényt egyesületi év történetéről. Róka Józsefné az egyesület cselekedetéről vezető alelnöke Aradról elköltözött s így az alelnökségről az egyesület mély sajnála ára lemondott. Helyére gróf Károlyi Gyuláné elnök Grófy Gyulányi Rezsőné nevezte ki alelnökké. Jelenleg a cselekedet ellenőrzését felváltva, az egyesület négy alelnöke teljesíti. Ugyancsak szükségesé vált, a cselekedet vezetésére egy igazgatónk alkalmazása. Ez állást az egyesület elnöknője ösv. Haszlinger F. renccel töltötte be. A cselekedet múlt évi összköltsége 14926 koroná 32 fillér volt. Tikkár bejelentette még, hogy az egyesület nemesleltű elnöknője gróf Károlyi Gyuláné a tél folyamán nagyobb mennyiségű liszt adományozásával támogatta az egyesület cselekedetét. Lakatos Ottó dr. elnök indítványára a közgyűlés kimondta, hogy az eltávozott Róka Józsefnét az egyesület örökös tiszteletbeli alelnöknőjévé választja és érdemeit jegyzőkönyvbe iktatja. Gróf Károlyi Gyuláné elnöknőnek pedig az egyesülettel szemben mindenkor tanúsított nyelkű támogatásáért köszönet mondott. A közgyűlés az elnöknő ötleésével, lelkes hangulatban ért véget.

(*) Az első aradi betegsegélyző és temetkezési egyesület közgyűlése. Élnék erdeklődés mellett tartotta az első aradi betegsegélyző és temetkezési egyesület évi rendes gyűlést vasárnap délelőtt. A közgyűlést Kohn S. N. elnök vezette. Lakatos Aladár tikkár az évi jelentéseket terjesztette elő, melyeket a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett. A tisztújítás során Kneffel Lajos elismerő szavakkal emlékezett meg azon munkálkodásról, melyet Kohn S. N. elnök immár harmadik évtizede az egyesület érdekében kifejt. Ajánlja, hogy Kohn S. N.-t ismételtén választják meg elnökké. Ugyancsak indítványára egyhangu választással Reichart Gyulát választják meg ismételtén alelnökké. A választmányba új tagul Brandisz Henriket, megüresedett betegsegélyzői bizottságba pedig ifj. Weiss Mórt választják meg.

TANÜGY.

(-) Magánvizsgák. Az aradi községi polgári fiúiskolánál a t. tanév végén teendő magánvizsgálatok engedélyezése iránti kérvényeket f. évi május hó 15-ig lehet beadni. Később érkezett kérvények ügyelembé nem vétetnek. Szathmáry István igazgató.

Uj könyvek.

* A Társaság. Malonyay Dezső váratlan halála két oldalt foglal le. A Társaság új számából. Marton Ferenc kitünően sikerült rajza mellé, Nádasdi Baán Achilles írt meleg, szép cikket az elhunyt íróról, kinek az utóbbi időben sok szép írása jelent meg A Társaság hasábjain. Novella, költemény, fotográfiák, divatlevél és még néhány kisebb apróság egészíti ki a szám tartalmát. A Társaság előfizetési ára egész évre 18 K., félévre 10 K., negyedévre 5 K. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Dunapalota-utca 16.

Felolvas szerkesztő:
Rudayánszky Endre.

NYILTÉR.

(Az ezen rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.)

Limbeck János és fia első m. kir. szab. ércepkoporsó gyára és temetésrendező vállalata.

Németh Imre és neje szül. Cserba Vilma a saját, valamint gyermekei Ferenc, Mihály, Margit és Vilma, ugyancsak az alólírottak nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatják a forrón szeretett és felejtetlen jó gyermek, illetve testvér, unoka, unokatestvér és rokon

Németh Jánoska

elemi iskola IV. osztályu tanulóinak, folyó évi május hó 1-én, este 7 órakor, életének 10 ik évében, 8 napi kínos szenvedés után, a Mindenható bűncs akaratahoz képest történt jobblétre szenderültét.

A felejtetlen kedves halott földi maradványát május hó 3-án délután 3 órakor fogják az aradmegyei közpórház halottas csarnokából a felső temetőbe lévő családi sírhelyen az örök pihenésnek átadatni.

Az engesztelő szent-mise áldozat a boldogult leiki üdvéért május hó 4-én délelőtt 10 órakor fog a főtisztelendő minorita-atyák szentegyházában az egék Urának bemutattni 21

Pihenj csöndesen, korán elköltözött drága gyermekünk!

Arad, 1916. május hó 2.

Id. Cserba György, özv. Németh Imréné szül. Horváth Franciska, nagyúrlól. Németh Aranka, Németh Ferenc és neje szül. Hajdukovits Margit, ifj. Cserba György és neje szül. Szuszits Aranka, Csengő Rezső és neje szül. Tóth Margit, Csengő Győző és neje szül. Traub Stefánia, dr. Csengő Nándor, nagybátyjal és nagyúrnéj, ugyancsak unokatestvérel, rokonai, lékolatársai, a jóbarátok és ismerősök nevében is.

Odette.

Rézgálic

juniusi

Perocid

és

Raffia

azonnali szállításra kapható:
az Aradi Termény- és
Áruraktár R.-T.-nél.
Telefon 807.sz.

Használt ólom
megvételre kerestetik.

Következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSO

100,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Molnár J.: Mucsa a fronton. Wells. H. G.: Mikor az alvó ébred. Karinty F.: Holnap reggel. Land Hans: Annine házassága. Sókya: A kártya ura. Szederkényi: Amíg az asszony eier odáig. Twain Mark: Stormfild kapitány látogatása a menyországhban. Molnár F.: Fehér felhő. Gábor A.: A Poigör, Ganghofer L.: A sarándok ut. Zola: Osszeomias, France Anatol: Coignard abbé véleményel. Lőrinczy: Az ösvégy falu. A. Madelung: A megbélyegezettek. Lázár I.: Eszter. Herczeg G.: Végig Szerbián. Ibsen: Hedda Gabler. Gubányi: Mukdeni sírok. Borszem: Srapnel naptár. Lakatos L.: A bécsi táncosnő. A. Madelung: A szlv. Szabolcska: Háborus versek könyve. Szomorj D.: A pékné. Bozsing T.: Rozmaring hercegnő. Drégely: Kisasszony férje. Kurt: A przemysli repülő. Szemere: Apró regények. Pásztor Árpád: Vengerkák. Molnár: Egy haditudósító emlékek.

Némethen: Skowronek: Die schwere Not. Werner Fr.: Ein Kriegsaurlaub. Pilkkänen: Unter russischen Joch. Schröer: Ich hatt' einen Kameraden. Skovronek R.: Das grose Feuer. Bohlau: Der gewürzige Hund. Janitschek: Die Sterne des Herrn Ezelin. Hedin Sven: Nach Osten. Katz G.: Lotte Lande Traum vom Glück. Meyrink: Der Gölem. M. Schoepp: Blokade. Wilhelm: Flint u. Gemessen. Reuter: Ins neue Land. G. Hermann: Heinrich Schön jun. Hessel: Der Kramladen des Glücks. Lianankoski: Das Lied von der glulrotten Blume. Werner F.: Ein Kriegsaurlaub.

Kölcsöndij: havonként 1 korona 80 fillér vagy kötetenként fizetve 12 fillér.

Vidéki bérlők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek.

Zenekölcsöntári díj havi 2 korona 60 fillér, vagy füzetenként 40 fillér.

Legújabbak: Schubert: Három a kis-lány. H. Heidelberg: Blitzné és a divat. Virányi: Két kis madár. Gönczy: Balsejtelme. (Levél a lövészárokból.) Kacsob: A fehér felhő. Molnár: Alszik a tenger. Leó Fall: Kaiserin-Walzer (Aus der operette "Die Kaiserin" Fürsten liebe.) Reményi: Amikor a rózsák lehullnak. Reményi: Bölcsődal. Szibériai néprómanó. J. Fucik: "Vom Donaunfer" (Walzer). Heidelberg: Szép, szép, uri úrma... Zerkovitz: Nekem már semmi se fájl... Zerkovitz: A csongrádi jegyző lánya ül a szongoránál...

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyvtárak kiegészítése és berendezése

KERPEL IZSO,

könyv-, zenemű- és papír-kereskedőse Aradon.

2821

FOG. MOHR JEANNETTA

vizsg. fogtechnikusnő

aki 20 éven át a legnagyobb világvárosokban, mint Newyork, Berlin és Bécsben a fogászati téren legjobb sikerrel működtem, tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy helyben: **Luther Márton-utca 1. sz. a. II-ik em.** egy a mostani kor igényeinek megfelelő **fogászati műtermét** nyitottam, ahol legújabb berlini és amerikai módszer szerint kezelem betegeimet, oghuzás teljes érzéstelenítéssel (fagyasztás útján.) Aranyhidak, aranykoronák, mindennemű kaucsuk fogazatok, szájpadlás nélkül és légkamrával. Arany, ezüst, amalgám, porcellán és cement tömések (plombák), mérsékelt díj-szabás mellett készíttetnek. Becses pártfogását kérve tisztelettel **Mohr Jeanetta, vizsg. fogtechnikusnő.** Rendelő órák: d. e. 8-12-ig, d. u. 2-7-ig. Vidékiek 24 órán belül kielégíttetnek. 1271

Magyar gyógyborok

Kitünő minőségű hegyaljai fehér édes borral készítve.

Vasas chinabor. Elsőrangú minőségű, vérképző gyógybor, vérszegények, láb-badozók, sápkóros gyermekek részére kiváló erősítő szer. Benne a chinin- és vas nagy gyógyereje kiválóan érvényesül. Kis palack ára: 2 korona 80 fillér. Nagy palack ára: 4 korona.

Condurongó bor. Kiváló gyomorerősítő szer, finom fűszeres ízű, zson-gító, a gyomorra és belekre jótékony hatást gyakorló gyógybor. Gyomorbetegek részére és ott, ahol a condurongó kéreg ja-valva van. Egy palack ára: 3 korona.

Pepsin bor. Egyesíti a pepszin és a sósav jó tulaj-donságait és kiválóan alkalmas a most nehezen beszerezhető Acidol pepszin helyettesítésére. Gyenge emésztésnél igen ajánlható. Egy palack ára: 3 kor. 60 fillér.

Kapható a készítőnél: 1845

Rozsnyay Mátyás gyógy-szertárában Arad, Szabadság-tér.

Árjegyzék kivonat:

Fehér vászon kivágott . . .	10:50	Vászon gyermek sandalok:	
Fehér vászon 1 pántos . . .	11:50	23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 35	
Feh. fűzős regatta bőrsarok	16:50	5:50 6:10 6:70 7:30 8:10 8:90	
Fekete	16:50	„Üzso” hajlékony fatalpu	
Szürke antilop 1 pántos	16:50	sandal:	
Drapp antilop 1 pántos	18:50	25 26 27 29 30 32 33 34 35 38 39 42	
Fehér és szürke Tennis-	12:—	5— 5:60 6.20 7— 7:60 8:50	
cipő (chromtalppal) . . .	12:—		
Bársony 1 pántos	11:—		
Bársony fűzős regatta . . .	12:50		

CIPŐTÖZSDE

Andrássy-ut 22. = Telefon 10-44.

Vidékre hépes árjegyzék ingyen. 181
Eladás nagyban és kicsinyben.

Rum-likőr

essentiák és compositiókban
állandó nagy raktár.

Saját véd-
jegyzett **„Rumarom”**
50 filléres üvegekben, mely 2 liter
finom tearum készítéséhez ele-
gendő, mindenütt kapható. 502

Nagyban kapható:

Szemző Armin

árügynökségénél, Arad. Telefon 592.

Valódi brünni szövetek

Tavaszi- és nyáriszezon 1916.
A meddig a kézlet tart!
Ívég 3-10 m hosszú úri ruhára
(kabát, nadrág, mellény), szalonruhászöveteket,
felöltőszöveteket, sportruhászöveteket, selyem-
Langarnszöveteket, meg mind
ny. szöveteket
küld önkö gyzárakért a hiteles és szolid jólismert
posztógyártelep

Siegel-Imhof, Brünnben

Minták ingyen és bérmentve.
A magányos előnyei szöveteket egyenest a
gyárhelytől Siegel-Imhof cégtől rendelni
jelenleg jelentékenyebbek mint mindenkor.
A korai anyag bevásárlás következtelen ma is
abban a helyzetben vagyunk t. vevőinknek az olcsó
és árértékes szövetekből dús kiválasztást nyújtani.
Minden rendelésnek mintái és gondos kivitelért
szavatolunk.

7031

Keresek

megvételre f. évi július hó 1-től folytatólagos
szállításra 1917. évi február hó 15-ig bezárólag

500 waggon tűzifát

lehetőleg elsőrangú nagykereskedők, vagy ter-
melőknél.

Pollák S. Zsigmond, Debrecen.

Telefon 4-41. 2149 Telefon 4-41.

Ha szeplőjeitől

, meg akar szabadulni,

Ha tiszta, fehér arcbőrt

óhajt, használjon okvetlen Hajós-féle

Ibolya **„Doré”** krémét.

Ara egy tégelynek 1 kor. 20 fill.

Ibolya Doré szappan 1 K. 20 fill. Ibolya Doré puder 1 K. 20 fill.

Vigyázat a „Doré” szóra.

Legjobb fekete v. barna Egy pár perc alatt bármely haját

Hajfestő

a „Melogen”. Ara 2 korona.

Szőrvesztő-Depilior. E kiténő, a maga nemében párat-
lan szerrel minden alkalmatlan
szőrejt aro, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül
pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Az utasítással 1 korona.

A fenti szerek kap-
hatók a készítőnél **Hajós Arpád** gyógyszer-
tárában

ARAD, Andrássy-tér 22. sz.

Alapított 1886. évben az Aradmegyei Közkórház számára.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható. Minden szó 6 fillér. Vastagabb betűvel 12 fillér.

Vastagabb betűvel kívánt szavak aláhúzással jelzendők.

A legkisebb hirdetés 80 fillér.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/2 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

Onobrichis.

Levele van a kiadóban. 3002

Vally.

Sikerült ugratata. Mondhatom, értelmetlen dolog volt, — tölem is. —gó. 2256

ALKALMAZÁST KERES.

Irodistaud

perfekt gyors- és gépirónő, alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban. 1968

Deutsche

Ersteherin mit 5 jährigem Wiener Zeugnis sucht Stellung zu Kindern. Schriftliche Antwort erbitten unter „Deutsche“ an die Administration dieses Blattes. 2255

Irodai alkalmazást

keres perfekt gép- és gyorsírónő. Cím a kiadóban. 1969

Mosónő, vasalónő

uri házakhoz ajánkozik. Kálmán János-utca 30. szám. 2248

4 középiskolát

végzett, németül beszélő leány. kinek az egyszeri könyvviteben némi gyakorlata van, május 15-re alkalmazást keres. Síves megkeresések „4 középiskola” jellegére a kiadóba kéretnek. 1964

Bogza Peter

kőműves elvállal javítást, meszkést, nedves falak rendezését. Sparheftot kenyérsütéshez igazít. Mihály-utca 64. 2176

ALKALMAZÁST NYER.

Irodassalga

tisztességes megbízható 27—40 év között, lehetőleg női, felvétetik. Cím a kiadóban. 2254

A szigmondhazai jegyzőség-nél egy nyugdíjas tisztviselő állandó alkalmazást kaphat. Érdeklődők forduljanak a községi jegyzőséghez. 2257

Kimerőt óvadékkal

keresek „Régi Városházá”-hoz címzett (Szabadság-tér 16.) bormérés vezetőjéhez. Bővebbet a Domány-irodában. 2197

Nyomdász-tanulónak

felvétetik két fiú, kik a 14. évet betöltötték és legalább 6 osztályt végeztek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

LAKÓT KERESNEK.

Keresek június 1-re a belvároshoz közel egy kis magánházat, egy 2 szobás és egy 1 szobás lakással. Cím a kiadóban.

Belvárosban

4—5 szobás modern magánlakást keresek bérbe novemberre, esetleg megvételre. Ajánlatok „Csöndes” jellegére a kiadóhivatalba küldendők. 2154

KIADÓ LAKÁS.

4 szobás lakás, fürdőszobával és a hozzá tartozó melléképítményekkel augusztus hó 1-re kiadó. Orczy-utca 7. sz. 2250

Egy különbejárata

utcai szoba, fürdőszobával, azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2252

Bu orozott szobákat

méréselt díjazás mellett ajánl a Lakás nyilvántartási iroda, Deák Ferenc-utca 8. 1961

Három utcai,

4 udvari szobából álló lakás Andrássy-tér 8. sz. alatt május 1-re kiadó. Bővebbet a házmesternél.

ÜZLETEK.

Egy jótorgalmu

fűszerüzlet, a vasút közelében, trafik-engedéllyel, eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2202

INGATLAN.

Nagy Sándor-u. 7/b. sz.

háas eladó. Értékeznit lehet ugyanott. 2258

Keresek

a belvárosban modern házat, 4 szobás lakással, udvarral, kerttel. Cím a kiadóhivatalban. 2229

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Kitűnő hási szappan

7 mm., eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2258

Lószórt

veszek bármely mennyiségben, jutányos áron. Tapolesányi keféruzsleto, Andrássy-tér 25. 2108

Bosznai

száraz szilva kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2098

As új házirendről

alkotott szabályrendelet kapható Pichler Sándor papírkereskedésében és könyvnyomdájában, Szabadság-tér 1. Telefon 308. 611

Uj tisztikard

szíjjal együtt, eladó. Kasza-utca 6—7., földsz., balra. 2259

Varrógépet

megvételre keresek. Bem-utca 4., I. em. 1962

Cirok seprő

kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2094

Jó rétszéna

cc. 100 mm., eladó. Kohn Jakab, Lippa. 2248

Hárs

majunga és tamatáve minden mennyiségben kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2095

„Jou”

az ideális fehér vászon és antilop cipőtisztító szer. Kis üveg 80 fill., nagy üveg 1 K. 70 fillér, kapható kizárólag a Cipőtözsdeben. 181

Cseplőgarnitúra

jókarban levő, hat éves elevátorral eladó, esetleg ideál csépiési időnyre bérbeadó. Gartner Antal, Újszentanna. 2168

KÜLÖNFÉLE.

Fuvarozást

elvéllal Herstein C. Árpádtér 4. Telefon 261. 2071

Legujabb divatu magas szárú egész és fél

női és férfi cipők

a legjobb minőségű fekete- és színes bőrűből, a legelegánsabb kivitelben, jutányos áron készülnek

Goily János

uri és női cipésznél Arad, Deák Ferenc-u. 8. sz.

Arad-Ujmikelakán villanyerőre

ládagyárat

rendestem be, hol négyféle nagyságu tábori postaládát

szegesenlenül, 10 ládánként kötegelve, állandóan raktárra készítek a viszontelárusítóknak jutányosan, prompt szállítok. — Minden más méretű ládákat, méretutáni megrendelésre, legjutányosabban szállítok és kívánatra árajánlattal szolgálak. 2068

Braun Adolf

ládagyár és fűszerkereskedés Arad-Ujmikelakán. Telefon Arad 752.

As Anusol

aranyér kupokat mindenben pótolják a Haemoroidal-kupok, azonos összetételük folytán hatásuk is teljesen azonos, ára 8 korona. Földes gyógyszer-tár, Hehs gyógyszer-tár Arad. 12

As angol

fájdalomcsillapító Bengue balsamot teljesen pótolja a Hehs-Földes-féle fájdalomcsillapító balsam, teljesen azonos összetételű, mint a Bengue liniment, ára 2 korona. Földes gyógyszer-tár, Hehs gyógyszer-tár. 12

A szegedi gyorsírók egyesületének védnöksége alatt álló Gabelsberger-Markovits-féle

gyors- és gépiró szakiskola nyílt.

6. elemít végzettek is felvétetnek. A tanfolyamon részt vevők vizsgát tesznek Dr. Katona Dávid, az ország gyorsíró tanács által kiküldött, szegedi gyorsírók egyesületének főtitkára elnöksége alatt és érvényes végbizonyítványt nyernek.

Tanfolyagok: Magyar-német gyorsírás, gépirás többrendszerű írógépen, helyes- és szeprás és az összes irodai munkálatok. Mérsékelt tandíj, 4 havi tanidő. Beiratkozni lehet egész nap.

Goldberger gyorsírás-tanár-nál, Bercsényi-utca 1. szám.

A címre kérem ügyelni és hasonló címekkel nem összetévesztetni. 2251

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő ablakredőnyök gyártó raktára, valamint valódi

lignum sanktum-tekegolyók és bábuk

legjutányosabb árakban kaphatók:

Zimmermann Ignác

norinbergi díszmű- és játék-áru üzletében. 2181

Arad, Szabadság-tér 21.

DEFFE varrógépek

műhímzésre és ipari célokra, utólérhetetlen tartósságuk, könnyű, zajtalan járás.

Waffenrad kerékpárok, Irodangyal védjegyes és Columbia gramophonok, legujabb felvételi Király Ernő lemezek kizárólag

Hammer Vilmos

műszerésznél kaphatók Arad, Szabadság-tér 5—8. Telefon szám 06.